

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.

Insatni oddelki: Ljubljana, Selen-
burgova ul. 3. — Tel. 3492, 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.

Podružnica Celje: Kocanova ulica št.
2. — Telefon št. 190.

Računi pri post. ček. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.280,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:

Ljubljana, Knafljeva ulica 6. Telefon
3122, 3123, 3124, 3125, 3126. Maribor
Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica št. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

Nova poljska politika

Kakor znano, je poljski zunanji mi-
nister Beck umaknil svoj predlog, da se
določba o manjšinski zaščiti razširi na
vse države. S tem si je Poljska zasluži-
la pohvalo s strani mnogih diplomatov
na ženevskem forumu. Toda poudariti
je treba, da ni bila obenem umaknjena
tudi ona izjava, s katero se je Poljska
kratkotrajno odrekala svojim manjšinam
obveznostim, temelječim v mirovnih po-
godbah. Okrog nje se bo nedvomno še
mnogo sukala debata v Ženevi, še več
pa pač zakulisna diplomatska prizade-
vanja. Zakaj ta izjava pomeni enostren-
sko spremembo določb mirovnih pogodb,
tedaj mednarodnega sporazuma, ki mu
sodobna politična praksa noče in ne že-
li zmanjšati cene, zlasti pa ne na tako
enostaven način.

Poljska politika v zadnji dobi vzbuja
mnogo kritike in vsekakor veliko po-
zornost. Zlasti je presenetila svet po
vedno očitneje se uveljavljajočemu
afrontu zoper francoske koncepte; zato
ni čudno, da žanje največ pohvale za
nemške strani. Pa vendar je preostro
govoriti o protifrancoskem afrontu v
tem smislu, kakor da gre za sistematič-
no nasprotovanje in za predruženo
mednarodnopolitično orientacijo. Nič se
seveda še ne more za trdno napovedo-
vati ali zanikavati za bodočnost, ali ka-
kor sta situacija in razpoloženje danes,
zasluži pravo stanje stvari, da se o polj-
ski zunanji politiki govori, recimo, ob-
zirneje, kar pa more biti še vedno po-
vsem točno in pravilno.

Sodobna poljska politika ima neko
posebno psihološko ozadje. Poljska spa-
da med nove nastale države, med one,
ki so bile deležne narodnega osvobodje-
nja ob izidu svetovne vojne. Uvršča se
tedaj med druge nove države, toda —

Ta toda je prav važna stvar. Poljska
se od vseh drugih novo nastalih držav
razlikuje po dveh važnih momentih, ki
se Poljski zelo mnogo ponašajo z nji-
ma. Prvič je Poljska formalno sicer res
nova država, toda more se pri tem ven-
darle ozirati nazaj na svojo tisoletno
zgodovino, tisoletno samostojnost. Vsa
dolga stoletja evropske zgodovine po-
znajo poljsko državo, ki se je po ugledu
in moči merila s prvimi silami naše ce-
line. Delitve so ji izpodrele življenjski
živec in ji naposled napravile konec,
ali tradicija svobode in samostojnosti
je živela dalje in se zato naglo živela
v nove razmere po 1. 1918. V povojnih
letih se je spomin na dobo pred osvobo-
ditvijo na neki način zabrisal, to se
pravi, da živi v zavesti Poljske bolj tra-
dicija slavne zgodovine pred delitvami,
nego dejanja in nehanja tik pred ob-
novo. Na obnovi države je tedaj težišče,
ne pa na osvoboditvi, kakor pri večini
drugih novih narodnih držav.

To je vzrok, je psihološka osnova, da
je Poljska, morda celo nekoliko neho-
te, držala neko dostojanstveno distanco
med seboj in drugimi novimi državami.
Druga razlika med Poljsko ter ostali-
mi novoosvojenimi državami je veli-
kost. Poljska je zares izmed vseh no-
vih ali na novo povečanih nacionalnih
držav daleč največja, tako po arealu
kakor po številu prebivalstva, zlasti še,
ko se njen življenjski tako silno naglo mno-
ži. Ker je država opremljena z velikimi
prirodinimi bogastvi, daje gospodarska
moč velikosti države še poseben pouda-
rek in ji nudi možnosti, da se je pričela
potegovati za vlogo velesile.

Ta moment se pridružuje prvemu ter
ustvarja v psihološki strukturi poljske-
ga državljanja neko zavest, ki se dvigu-
je nad zavestjo državljanov v drugih
osvobojenih narodih, stremec temu pri-
merno k »višjim« ciljem. Gotovo bi po-
menilo pretiravanje, če bi trdili, da je
tako pojmovanje že v obliki narodni za-
vesti, saj vemo, da so običajno takšna
razpoloženja pred vsem svojina nekate-
rih posameznikov, da pa polagoma ra-
sto. Ravno v zadnjih letih so se med
Poljski zelo ojačala. Prav gotovo se ne
motimo, ako trdimo, da tiči v njih po-
glavitni vzrok za nesporazumljenja na
primer s Češkoslovaško, zakaj stvarnih
povodov za prepire je tu premalo. In še
marsikaj drugega nam raztolmačijo ta
nacionalno psihološka dejstva.

Poljska se je dobro počutila v fran-
coskem obrambnem sistemu, saj jo je
silno ogrožal pritisk od nemške ter so-
vjetske strani, dokler sta si Berlin in
Moskva še podajala roke. Potem pa se
je razmerje sil silno spremenilo in cena
Poljske je rasla, kakor je silno napre-
dovala tudi njena konsolidacija. Danes
očitajo Poljski Francijo, da jih Pariz ne
ceni in ne upošteva dovolj. Brž bomo
to razumeli, če preudarimo, da je gled-
dal Pariz na novo Poljsko kot na dru-
ge nove države in da za njene historič-
ne tradicije ni imel kaj prida smisla.
Najočitneje se je to pokazalo ob času,
ko se je sklepal pakt štirih velesil.

Poljska se je živela v to, da naj jo
svet smatra za obnovljeno, ne samo za
osvobodeno državo, in zavzeti hoče v
evropski politiki tako mesto, kakor ga
je zavzemala stara Poljska. V moderni
terminologiji se imenuje to vloga vele-
sile. Ali namesto, da bi v Franciji upo-
števali to — tako jim vsaj očitajo Po-
ljski —, ravnavajo z njo kakor s katero-
koli od manjših držav, dočim zahtevajo
oni v Varšavi, da se občuje z njimi kot

NEMČIJA PRIPRAVLJA NA TIHEM SVOJ VZHODNI BLOK

**Skrivnostna Papenova misija v Budimpešti, ki pa zaenkrat ni
uspela — Hotel je pridobiti Madžarsko, da bi se pridružila vzhod-
nemu bloku, ki ga snuje Nemčija**

Budimpešta, 3. oktobra. č. Nemški
poslanik na Dunaju Papen, ki je bil
zadnje dni na lovu v vzhodni Madžar-
ski, se je sredi zjutraj vrnil v Budimpe-
što. Zvečer je imel daljši razgovor z
ministrskim predsednikom Gömbösom,
prej pa se je sestal s bivšim ministr-
skim predsednikom grofom Bethlenom.

V madžarskih političnih krogih pre-
vladuje mišljenje, da je obstojala Pape-
nova misija v Budimpešti v tem, da
pripravi zblizanje med Nemčijo in Ma-
džarsko, med Madžarsko in Poljsko
kakor tudi med Madžarsko in Rumu-
nijo. Glede na to krožijo govorice, da

si Hitlerjev režim na vse načine priza-
deva, da bi ustvaril svoj vzhodni blok,
za katerega naj bi pridobil poleg Ma-
džarske in Poljske še nekatere druge
države.

Povratak na Dunaj

Dunaj, 3. oktobra. g. Nemški poslanik
na Dunaju Papen se je danes vrnil iz
Budimpešte ter je zopet prevzel svoje
posle. Dognava se, da bo Papen sedaj
končno veljavno prevzel svoje mesto
kot posebni odposlanec nemške vlade
na Dunaju.

Kakor poročajo listi, Papenova mis-

ja v Budimpešti ni uspela, čeprav je
bila zaradi francosko-italijanskih poga-
janj prilika zelo ugodna in to še tem-
bolj, ker je italijanski delegat v Ženevi
desavuiral madžarskega zastopnika
Eckharda v manjšinski debati in je ma-
džarska politična javnost malone že
opustila vse nade na revizijo mirovnih
pogodb s pomočjo Italije. Da Papenu
njegova naloga res ni uspela, dokazu-
je no zatiranje avstrijskih listov naj-
bolj tudi to, da je madžarski ministrski
predsednik Gömbös sklenil razen v
Varšavo potovati tudi v Rim. V Rim
odnočuje bržkone pričekom novembra.

ko bo potoval v Italijo tudi avstrijski
zvezni kancelar Schuschnigg, iz česar
listi sklepajo, da se bo vršila bržkone
nova konferenca avstrijskih, madžar-
skih in italijanskih državljanov za do-
ločitev nadaljnjih smernic o gospodar-
skem in političnem sodelovanju priza-
detih treh držav na osnovi rimskih pro-
tokolov, sklenjenih pred sedmimi me-
seci.

Nemčija se skuša zopet približati Italiji

Pariz, 3. oktobra. č. »Matin« poroča
iz Rima, da bo nemški poslanik Hassel
te dni odpotoval v Berlin, kjer se bo
sestal s Hitlerjem, ki mu bo dal poseb-
na navodila za nova pogajanja z Itali-
jo, ki naj bi obnovila italijansko-nem-
ško prijateljstvo. V to svrhu bi se Nem-
čija odpovedala svojim aspiracijam
glede Avstrije, Italija pa bi morala zno-
va priznati nemško zahtevo po enako-
pravnosti v oboroževanju. Prihodnji
teden se Hassel vrne v Rim in se bo
bržkone takoj sestal z državnim pod-
tajnikom v ministrstvu za zunanje za-
deve Suvichem.

Rumunija ostane zvesta svojim zaveznikom

**Važna izjava predsednika vlade Tataresca o notranji
in zunanji politiki Rumunije**

Bukarešta, 3. oktobra. AA. Predsednik
vlade Tatarescu je sprejel danes zastopni-
ke listov in jim dal naslednjo izjavo:

»Rekonstruirati sem svojo vlado že drugi
dan po ostavki. Sprico ponovnega sestan-
ka parlamenta se mi je zdelo potrebno, da
vladaru možnost, da ponovno prouči po-
litični položaj in ocenijo delo, ki smo ga že
končali, kakor tudi načrte, ki jih imamo za
bodoče. V ta namen sem sklenil predložiti
kralju ostavko celotne vlade. Vlada nam
je izkazal tudi za naprej svoje zaupanje in
vlada je že sestavljena. Zdej bomo nade-
ljevali in do konca izvedli program, ki smo
ga objavili, ko smo prevzeli odgovornost za
vodstvo države, program, ki je dobil odo-
brenje krone in pristanek naroda. Ta pro-
gram pomeni: doma politiko pomiritev in
ublažitve strasti, politiko reda in ustvarja-
nja, v zunanji politiki pa ohranitev vseh
naših zvez in prijateljev ter stalno nagla-
nje nerazdružljive solidarnosti Male antan-
te in čim tesnejše sodelovanje s Francijo,
ki nas z njo vežejo tradicije prošlosti in
življenjski interesi naše države v sedanjo-
sti. Tudi v bodoče bodo navedene politične
smernice glavni cilj, po katerem bo težila
naša vlada pri svojem delu. Obnovljena vla-
da je zdaj izpopolnjena z novimi osebnost-
mi, ki pomenijo zanj še življeše sodelova-
nje mlajše generacije. Tako bomo z novi-
mi močmi nadaljevali svojo službo domovi-
ni in kroni.

Na vprašanje nekega novinara, kaj je
s Titulescom, je predsednik vlade odgo-
voril:

»Prosil sem Titulesca, naj ponovno
sprejme zunanje ministrstvo. Titulescu je v
načelu pristal in mi je sporočil, da je že od-
potoval v Bukarešto. Ko se vrne, se bova
porazgovorila o načinu in pogojih njegove-
ga sodelovanja.

Bukarešta, 3. oktobra. d. V tukajšnjih

političnih krogih je zbudilo sicer splošno
pozornost, da je Tatarescu sestavil svojo
drugo vlado brez dosedanjega zunanjega
ministra Titulesca, kljub temu pa pre-
vladuje prepričanje, da se bo predsedniku vla-
de končno vendarle posrečilo pridobiti te-
ga odličnega rumunjskega državnika, da bo
še v naprej vodil zunanjo politiko države.
Kakor zatrjujejo listi, je prišlo že v prvi
Tatarescovi vladi do znatnih nesoglasij s
Titulescom. Zlasti so vznevoljila Titulesca
Tatarescova pogajanja v Parizu za novo po-
sojilo in njegovo poseganje v zunanjo po-
litično vprašanja.

Titulescu zelo neugodno presoja tudi
poljski memorandum o vzhodnem paktu. V
njem izraža namreč poljska vlada svoje
prepričanje, da bo Rumunija sodelovala v
vzhodnem paktu, tudi če bi se iz njega iz-
ločila Češkoslovaška, češ da je Bukarešta
pri vzhodnih vprašanjih najmanj toliko pri-
zadeta kolikor Praga. Ker pa določa vzhod-
ni pakt tudi garancije glede mej, bi rumun-
sko sodelovanje pomenilo, da garantira Ru-
munijska vlada za rumunske meje, s čimer bi se
obligatorno odpovedala Besarabiji. Takšne-
ga pogoja pa Rusija seveda ne bi nikdar
sprejela. Titulescu smatra zato poljsko spo-
menico samo za prikrito zavrnitev franco-
skega predloga o vzhodnem paktu in za iz-
igravanje Rumunije proti Rusiji.

Bukarešta, 3. oktobra. v. Titulescu je za
svoje sodelovanje v novi rumunski vladi
stavil gotove pogoje, na katere pa mini-
strski predsednik Tatarescu še ni pristal.
Odločitev je bila odložena za nekaj dni.

Podaljšanje

parlamentarnih počitnic

Bukarešta, 3. oktobra. w. Z ozirom na
nejasen položaj in da se prepreči zunanje-
politična debata v parlamentu, je Tata-
rescu predlagal kralju, naj podaljša parla-
mentarne počitnice za en mesec. t. j. do
15. novembra. Tozadavni formalni sklep
bo storjen še na prihodnji seji ministrske-
ga sveta, ki je sklican za 6. oktobra.

Vojaške priprave Italije v kolonijah

**Neprestano dovažanje vojnega materiala v koloni-
alne luke ob Rdečem morju**

Rim, 3. oktobra. č. Italijanska vlada je
sicer demantirala govorice, da namerava
prevzeti protektorat nad Abesinijo, in sicer
v primeru potrebe tudi s silo, vendar pre-
važajo italijanski parniki poslednje dni ve-
like količine orožja in drugega vojnega ma-
teriala v italijanske kolonialne luke ob
Rdečem morju. V Maasu in Mogadiscio,
glavni dve eritrejski luki, prihajajo dan za
dnem italijanski parniki z velikimi tovari.

Turinska tovarna Fiat je morala ukiniti
vso zasebno produkcijo avtomobilov ter
staviti vse svoje obrate na razpolago vojne-
mu ministertvu. Tudi italijanski vojni doba-
vitelji so pričeli v zadnjih dneh kupovati
velike množice živine, slanine in drugega
blaga.

V vojski se vrši velika propaganda me-
d

z enakovrednimi. V Varšavi so bili silno
ogorčeni, da se ni Francija pomenila
najprej z njimi o vzhodnem paktu, po-
tem ga šele predložila občestvu; zato je
pokazala Parizu, da se po takem načinu
ne mara več udeleževati igre. Odpoved
obveznostim o manjšinski zaščiti gre
točno in natančno v to serijo. Uspeh, ki
ga je dosegla Poljska v Berlinu z aran-
žmanom o desetletnem nenapadanju, je
silno podkrepil poljsko samozavest in
odtlej gre še bolj dosledno svojo začrta-
no pot.

Takšna je situacija. Treba je računa-
ti odslej s tako razpoloženo Poljsko.
Pozicija med Rusijo in Nemčijo ji daje
možnosti za krepko uveljavljanje in za-
to ni misliti na kak preokret.

Velike spremembe

v generalskem štabu

Rim, 3. oktobra. k. V italijanski vojski so
bile včeraj izvršene velike spremembe. Ar-
madni poveljnik v Bologni, general Gra-
zioli, je bil imenovan za inspektorja vojske
vzroja naroda, načelnik generalnega štaba
general Bonzani pa je prevzel njegovo mesto
v Bologni. Za armijskega generala je bil
imenovan general Pariani. Armijski gene-
ral Graziosi v Florenci je bil imenovan za
predsednika vrhovnega vojaškega sodišča,
dosedanji predsednik tega sodišča general
Bonomi pa je bil stavljen na razpoloženje.
Za poveljnika armije v Florenci s posebn-
ni vojaškimi nalogami je bil imenovan
general Marinetti. Razen tega sta bila imeno-
vana za armijskega generala generala
Puelliese in T. A. Dvanajst divizijskih ge-
neralov je bilo premeščenih. Za poveljnika
kvarnerske divizije v Onatiji je bil imeno-
van general Vaccari. Premeščenih je bilo
43 brigadnih generalov. Vodstvo krmake
divizije je prevzel brigadni general Negri,
za mobilizacijskega inspektorja pri tržaški
diviziji pa je bil imenovan brigadni gene-
ral Pagano.

Častniki, da bi se prostovoljno javili za služ-
bovanje v Eritreji.

Velike spremembe

v generalskem štabu

Rim, 3. oktobra. k. V italijanski vojski so
bile včeraj izvršene velike spremembe. Ar-
madni poveljnik v Bologni, general Gra-
zioli, je bil imenovan za inspektorja vojske
vzroja naroda, načelnik generalnega štaba
general Bonzani pa je prevzel njegovo mesto
v Bologni. Za armijskega generala je bil
imenovan general Pariani. Armijski gene-
ral Graziosi v Florenci je bil imenovan za
predsednika vrhovnega vojaškega sodišča,
dosedanji predsednik tega sodišča general
Bonomi pa je bil stavljen na razpoloženje.
Za poveljnika armije v Florenci s posebn-
ni vojaškimi nalogami je bil imenovan
general Marinetti. Razen tega sta bila imeno-
vana za armijskega generala generala
Puelliese in T. A. Dvanajst divizijskih ge-
neralov je bilo premeščenih. Za poveljnika
kvarnerske divizije v Onatiji je bil imeno-
van general Vaccari. Premeščenih je bilo
43 brigadnih generalov. Vodstvo krmake
divizije je prevzel brigadni general Negri,
za mobilizacijskega inspektorja pri tržaški
diviziji pa je bil imenovan brigadni gene-
ral Pagano.

Kuga v Mandžuriji

Mukden, 3. oktobra. w. V mestu Nuan
je izbruhnila kuga. Po dosedanjih poroč-
lih je že več kot 150 smrtnih žrtev. V me-
stu, ki šteje nad 12.000 prebivalcev, je pri-
šlo do panike.

Diktatura na Estonskem

**Paetsova vlada je razpustila parlament in hoče voditi
državne posle na lastno odgovornost**

Reval, 3. oktobra. w. Državni predsednik
Päts je v torek ponoči razpustil estonski
parlament. Razpuščen parlament bi bil mo-
ral po ustavnih določbah že 1. mala usta-
viti svoje delovanje. Ker pa so bile imeno-
vanju avtoritativne vlade Päts - Laido-
ner in po proglasitvi zjemnega stanja od-
godene parlamentarne volitve, je doseda-
nji parlament še ostal. Ko sta včeraj dva
poslanca kritizirala vladne ukrepe ter jih
označila za protidemokratske, je prišlo do
razpusta parlamenta. Pätsova vlada bo naj-
brže vladala dalje brez parlamenta. S tem

je Estonska stopila v vrsto avtoritativno
vladanih držav.

Estonski zunanji minister in zastopnik
ministrskega predsednika Finbuid je izjavil
novinarjem, da se je poizkus vlade, delati
s parlamentom, izkazal za brezsmiseln in
da sodelovanje vlade s parlamentom ni
mogoče, ker manjka parlamentu zmisel za
skupnost in zmisel za odgovornost. Zaradi
tega bosta državni predsednik in vlada
vodila državne posle na lastno odgovornost
s podporo naroda.

Resen položaj v Grčiji

**Venizelos odklonil Tsaldarisove predloge za skleni-
tev političnega premirja**

Atene, 3. okt. d. Kljub neuspešno za-
ključenim prvim razgovorom zastopnikov
vlade in opozicije za likvidacijo političnih
sporov je ministrski predsednik Tsaldaris
prišel nove razgovore s Papanastasiom in
Kafandarisom. Dosežen je bil preliminar-
ni sporazum. Besedilo sporazuma so poslali
v potrditev Venizelosu, ki se mudi na Kre-
ti. Sredi pa je Venizelos brzojavno obve-
stil vlado, da njenih pogojev ne sprejme.
Tako se je izjavila tudi druga Tsaldari-
sova akcija za vzpostavitev političnega
miru v Grčiji. Zaradi tega se je Tsaldaris
odločil, da razpiše nove volitve, ki naj
omogočijo likvidacijo sedanje notranje po-
litične krize. Nocoj se sestane grški parla-
ment, ki bo razpravljal o novem volilnem
zakonu.

Listi presojajo situacijo v Grčiji zelo
resno. Tako meni vladni list »Katerini«,
da bo v danem primeru v Grčiji proglašena
diktatura. O tem vprašanju je Tsaldaris
novinarjem dal celo naslednji odgovor:
»Dejanski obstoj med političnimi voditel-
ji Grčije nesporazum. Kar se mene tiče,
smatram, da nisem sposoben za diktator-
ja. V ostalem pa se bo še videlo.

Atene, 3. oktobra. AA. Ministrski svet je
opolne razpravljal o političnem položaju
in je sklenil, da predloži nocoj poslanski
zbornici načrt volilnega zakona, ki ga je
senat odklonil.

Predsednik vlade Tsaldaris je demanti-
ral poročila jutranjnikov, da bo vlada šla
na volitve, da bi na ta način dobila revizi-
onistično večino in mogla tako izdati pro-
tiustavne ukrepe.

Lerroux sestavlja novo špansko vlado

**Mandat za sestavo nove vlade v Španiji je dobil
vodja radikalov Lerroux**

Madrid, 3. oktobra. g. Predsednik repu-
blike Zamora je poveril mandat za sestavo
nove vlade vodji radikalov in bivšemu zu-
nanjemu ministru Lerrouxu. Javnost je bi-
la zaradi tega nekoliko presenečena, ker
je glede na včerajšnje konsultacije Zamore
pričakovala da bo poveril mandat za se-
stavo vlade vodji desnice. Splošno pa so-
dijo, da bo Lerroux, če mu bo sploh uspe-
lo sestaviti večinsko vlado, uvedel v Španiji
levičarski režim.

Lerroux namerava sam prevzeti vojno
in mornariško ministrstvo ter bo vzel v
novo vlado najbrže tudi bivšega ministr-
skega predsednika Samperja, Med Ler-

rouxom in Gilom Roblesom so se vršila
pogajanja. Menijo, da zahteve agrarne
stranke niso nepremostljive. Glavne težko-
če prihajajo od levčarskih strank desnice,
ki so vznemirjene zaradi približevanja
Lerrouxa desnici.

Pariz, 3. oktobra. AA. Havas poroča iz
Madrida: Danes popoldne so poučeni kro-
gi trdili, da bo nova španska vlada po vsej
priliki sestavljena tako-le: Predsedstvo
vlade Lerroux, ki prevzame tudi vojno mi-
nistristvo z generalom Francom kot držav-
nim podtajnikom. Zunanje ministrstvo bo
vodil Rocha, notranje pa prevzame Salazar
Alonso.

Italijanske aspiracije na Kitajskem

**Angleži očitajo italijanski vladi, da je s povišanjem
svojega poslanstva na Kitajskem v veleposlaništvo
kršila pogodbo o sporazumu devetih sil**

London, 3. oktobra. č. Angleški listi se
zadnje dni mnogo bavijo s sklepom ita-
lijanske vlade, da poviša svoje poslanstvo
na Kitajskem v veleposlaništvo. Listi ne
prikrivajo svojega nezadovoljstva zaradi
te italijanske namere, ki nikakor ni v skla-
du z mednarodno konvencijo devetih sil
glede njihovih interesov na Kitajskem.

»Times« ugotavlja, da je devet držav
takoj po vojni sklenilo s Kitajsko konven-
cijo, v kateri je bilo določeno, da se nji-
hova veleposlaništva na Kitajskem brez spora-
zuma vseh prizadetih ne smejo spreminjati
v veleposlaništva. Po zatrevanju angle-
ških listov je Italija sedaj prekršila to od-
redbo. Italijanski sklep bi postal lahko ne-
varen precedens, ki bi mogel izzvati po-
membne mednarodne spore.

Rim, 3. oktobra. č. Italijanska vlada je
sedaj objavila vzroke, ki so jo dovedli do
tega, da je svoje poslanstvo na Kitajskem
povišala v veleposlaništvo, čeprav se prej
ni sporazumela s prizadetimi silami na
osnovi njihove pogodbe. »Giornale d'Ita-
lia« navaja, da je Rusija že pred meseci
pretvorila svoje poslanstvo na Kitajskem
v veleposlaništvo prav tako brez pristan-
ka ostalih prizadetih sil. Zato je Italija
smatrala, da je omenjena odredba kon-
vencije več ne veže.

Povratak poljskega poslanika

Beograd, 3. oktobra. AA. Sredi se je
vrnil v Beograd in prevzel poslaniške po-
sele poljski poslanik na našem dvoru gospod
Schwarzburg-Giinth.

Inž. Milko Pirkmajer,
predsednik inženjerske komore v Ljubljani:

Kako zboljšati gospodarske razmere v naši državi?

Pod pritiskom težkih gospodarskih prilik si prizadeva vsaka država, da postane zaokrožena gospodarska enota z uravnoteženim razmerjem med produkcijo in konsumom z ozirom na poljedelstvo, obrt in industrijo. Vsak narod hoče gospodarsko stati kolikor mogoče čvrsto na lastnih nogah in stremi za tem, da se kolikor mogoče omeji uvoz tujega blaga in se po možnosti vse potrebščine izdeluje, oziroma prideluje doma. Posledica take gospodarske politike je industrializacija agrarnih držav, na drugi strani pa intenzivno in trajno povečanje agrarne proizvodnje v industrijskih državah. Z mednarodnimi trgovskimi sporazumi skušajo države svoji trgovini pravice, ki ustrezajo nacionalni gospodarski politiki.

Pri nas v dobljenem času na pomoč od zunaj ne moremo računati, marveč smo vezani na lastne sile, s katerimi moramo zboljšati naše razmere. Pri tem se lahko poslužujemo izkustev drugih držav. Tudi mi moramo gledati na to, da se uvoz omeji: skrbeti moramo za industrializacijo po dobro premišljenem načrtu. Seveda se industrije ne smejo ustanjavljati zgolj po trenutni konjunkturi, temveč je treba gledati naprej, da se ne bi dogodilo isto kakor v Nemčiji, kjer je velik del industrije kot odvisen ustavljen obrate.

Kot agrarna država moramo v prvi vrsti imeti na umu položaj našega kmeta. Treba je iskati pred vsem tržišča za naše agrarne produkte. Toda pri našem se neracionalnem obdelovanju zemlje sedanje cene ne morejo našemu poljedelcu zagotoviti dobička. Posledica tega je, da konkurenca prekomernih agrarnih držav je tako velika, da naš kmet kljub razmeroma ugodnim trgovskim pogodbam ne more zaslužiti pri svojih produktih toliko, da bi mogel odplačevati svoje dolge.

Jasno je, da mu mora v tem položaju pomagati država. Tako pomoč pa ne sme iti na račun drugih gospodarskih panog, zlasti ne sme biti oškodovano naše gospodarstvo. Ako bi država po privilegijih agrarni banki prevzela kmetijske dolge, ter se omejila samo na konkretne slučaje, katere je kritično premotirala, dovolila brezobrestna posojila ter odplačevanje uredila individualno po donosnosti posestva, bi bilo pomagano kmetu in našemu gospodarstvu.

Kmetičko gospodarstvo je treba obenem postaviti na ekonomsko podlago in doseči dobičkanost s povečanim konsumom v lastni državi. Glavni problem naše gospodarstvene krize leži v konzumnih moči širokih plasti naroda. Dokler dohodki konzumenta komaj zadostujejo za najnujnejše potrebe in dokler ta zasluži komaj toliko, da se ohrani pri življenju ter velik del našega delavstva zaradi brezposelnosti kot konzument skoro v obče ne prihaja v poštev, tudi za našega kmeta ni trajne sanacije, tudi če bi država prevzela njegove dolge. Zato tudi stiskanje med, redukcija plač ne bo popravila naših prilik. Le dobro plačan inteligent in delavec prihajati v poštev kot konzument, ki more omiliti gospodarsko stisko. Povečanje dohodkov lastnih državljanov prinaša državi sami največje koristi, ker se s tem večja donos davkov in omogoča kritje državnih potreb. Povečan konsum kot posledica zboljšanih zaslužkov je tedaj glavni pogoj za povečanje državnih dohodkov, pa tudi za gospodarsko moč države in za zadovoljstvo državljanov.

Našemu brezposelnemu inteligentju in delavcu, kmetu, obrtniku in industrijski se more pomagati le, če se mu nudi možnost zaslužka. Vsak pošten človek ima pravico do življenja, država pa mora ustvarjati predpogoje, da se vsakomur nudi možnost zaslužka in postene preživljanje. Moderno državo so že davno uvidele, da se razmere zboljšujejo le, če se z velikimi javnimi deli širokim plastem naroda da prilika za zaslužek in za zadovoljivo eksistenco. Velika gradbena delavnost more v enaki meri pomagati vsem pridobitnim slojem, oživlja lahko vso obrt in industrijo. V državah, kjer se izvršujejo velika javna dela, se gospodarske razmere iz dneva v dan zboljšujejo in preprečujejo kritične posledice brezposelnosti.

Tudi pri nas se čuje že leta klic po javnih delih, pa kljub temu ni resnega odziva. V zadnjih letih so se pri nas sicer vršila neka javna dela, toda ta dela izvršujejo po večini le inozemska podjetja, ki niso zainteresirana na uporabi našega gradiva. Carinska prostost za razni gradbeni material favorizira inozemsko industrijo. Inozemska tvrdka, ki izmogočava našega delavca ter plačuje navzlic ugodnostim, ki jih uživa, škandalozno nizke mezd, si dela milijonske dobičke. Ponekod izvršujejo javna dela tudi banovine, toda ta dela se vrše kot izrazito pomožne akcije in v lastni režiji pri tako nizki mezdah, da se delavci komaj preživljajo. Tako dela nudijo sicer malemu delu našega naroda preživljanje, ne morejo pa služiti k oživljenju naših derutnih gospodarskih prilik. Velika javna dela naj izvršujejo le domači podjetniki, ki morajo svoje delavce plačevati tako, da bo vsakdo z zadovoljstvom delal in opravljal svoj posel. Uporabljati se sme le domače gradivo, izdelek domače obrti in industrije. Le na ta način bodo investicije za javna dela plodonosne ter bodo oživljale naše gospodarske razmere. Tako dela se morajo izvrševati v vseh pokrajinskih naših državah, v prvem redu pa tam, kjer so gospodarske prilike najslabše. Ne smejo se torej prvenstveno vršiti v onih predelih, kjer je narodu po donosnosti zemlje že itak zagotovljen obstanek, temveč v krajih, kjer je industrija ustavila svoje obrate, kjer počivajo rudniki, tam, kjer zemlja ne rodi toliko, da bi se prebivalstvo prehranilo.

V pravilnem razumevanju težkega položaja v katerem se nahaja naš kmet, obrtnik in industrijec, naš inteligent in delavec, si je ljubljanska inženjerska zbornica po svojem odseku za javna dela postavila nalogo, da z vso vno propagando velika javna dela v pripravi, da jo bo v tem stremelju podpirala vsa naša javnost, dokler ne doseže postavljenega cilja. Sporazumno z javnimi oblastmi hoče inženjerska zbornica izdelati program nučnih javnih gradb, predvsem takih, ki bodo zagotavljale plodonosno naložbo vloženega denarja. Zbornica računa s tem, da bo naša pri svojem delu podpora vseh javnih činiteljev, predvsem narodnih predstavnikov ter vseh naših zbornic. Pri tem delu namerava v prvi vrsti vpoštevati zahteve zdravstvene banovine.

Naša banovina je po svojem značaju, ker v njej prevladuje industrija in obrt, po krizi najbolj prizadeta. Naši veliki rudniki obratujejo le v prav skrajnem obsegu, naša industrija ali opušta obrate ali komaj vegetira, naši lesni industriji preti katastrofa, naša visoko razvita obrt nima zaposlenja, naša gradbena delavnost počiva, na vseh koncih in krajih je brezposelnost. Naš kmet ne pridela na svojem posestvu toliko, da bi mogel živeti. Pomoč je nujna. Zato moramo zahtevati, da se velike javne investicije vršijo v prvem redu v našem predelu države. Potrebe so neomejene. Razne regulacije rek in potokov so skrajno nujne, saj nam vode povzročajo vsako leto ogromno škodo. Preskrba prebivalstva z zdravim vodo je nezadostna, naše bolnice so prepočetne modernizacije in razširitve, naše cestne križi po obnovitvi ter temeljiti izgraditvi. Nujno potrebna nam je že davno nezakonjena železniška zveza z morjem. Prav tako je skrajni čas, da se reši vrnisanje razširitev kolodvorov zlasti v Ljubljani in izvede elektrifikacija. Banovina sicer izvršuje javna dela iz lastnih sredstev, ki so nezadostna in komaj zadostujejo za najnujnejše potrebe. Pri dnevnem zaslužku približno 15 Din se more delavec komaj preživljati, ne more pa prihraniti toliko, da bi od prihrankov živel čez zimo.

Najvažnejše je vprašanje, kje naj se dobe za taka velika dela potrebna sredstva. Finančno vprašanje so rešile tudi druge države, ki so gospodarsko mnogo šibkeje od naše. Gotovo je, da se potrebna sredstva ne morejo dobiti s trošarino na gradbeni material, ker se s to trošarino ubija vsa privatna gradbena delavnost. Ravno tako je ukinitev davčne prostosti novih hiš silno zavlačevalno podjetnost. Del potrebni sredstev bi nam lahko dale na razpolago razne zavarovalne družbe, ki ne vedo, kako naj plasirajo svoj denar. Francija si je na ta način zagotovila ogromna sredstva. Na pomoč nam morajo priskočiti razne družbe, ki črpajo iz naše zemlje ogromne vrednote.

Pokrajinski zbori JNS v drinski banovini

Po končanih konferencah JNS v dunavski banovini so se v torek začele konference v drinski banovini. Prvi dve sta bili v Čačku in Užicu.

Užice, 3. oktobra. r. V nedeljo so bile končane pokrajinske konference Jugoslovenske nacionalne stranke za dunavsko banovino, večer pa so se pričele za drinsko banovino, in sicer najprej v vzhodnem delu banovine, ki je pripadla nekdanji Srbiji. Prva konferenca je bila večer v Čačku ob udeležbi okrog 500 delegatov sreskih in občinskih organizacij iz čačanskega in sosednih srezov. V imenu vlade je na zboru govoril minister dr. Andjelčević, v imenu vodstva JNS pa namesto zadnjega generalnega tajnika stranke dr. Kramerja, nar. posl. dr. Zivančević. Med drugimi narodnimi poslanci in senatorji je pozdravil zborovalce tudi poslanec kranjskega sreza Ivan Lončar. Konferenci je prisostvoval ban drinske banovine dr. Velja Popović. Danes je bila konferenca v Užicu. Udeležilo se je 524 delegatov iz srezov Arilje, Crna gora, Požega, Rača, Užice, Višegrad in Zlatibor.

Predsedoval je senator Pavle Vujić, razen narodnih poslancev in senatorjev iz navedenih srezov so bili prisotni min. za telesno vzgojo dr. Grga Andjelčević za kraljevsko vladu, generalni tajnik JNS minister dr. Albert Kramelj za vodstvo stranke, ban Velja Popović, senatorja in bivši ministri Kosta Timotijević in Atanasije Sola ter poslanca Lončar in Spasojević.

Predsedujoči senator Vujić je otvoril konferenco z izjavo vdanosti in ljubezni vsega naroda, zlasti pa prebivalstva te pokrajine do Nj. Vel. kralja, kar so vsi prisotni sprejeli z viharim navdušenjem.

Nato so govorili dr. Albert Kramelj o programu, nalogah in organizaciji stranke, minister dr. Andjelčević, senatorja Timotijević in Sola ter poslanca Lončar in Marković.

Na koncu so podali svoje referate delegati sreskih in občinskih organizacij, pri čemer se je vnovič konstatiralo popolno soglasje v vseh vprašanih in pri vsem delu stranke. Zato je predsednik senator Vujić lahko ugotovil v svojem zaključnem govoru veliki uspeh konference. Vsi prisotni so z navdušenim vzkliskanjem sprejeli pozdravno brzojavko šefu stranke in

ki eksploatirajo naše rudno bogastvo ter so do danes skrbele le za to, da se poveča tuj kapital. Razmišljati bi bilo tudi o tem, kako naj se ustvari možnost, da se za svrhe javnih del angažirajo vezana dobroimetja inozemskih tvežnikov pri naših denarnih zavodih. Brezposelnost podpora naj odpadejo. Za javna dela pa država lahko izda tudi novo emisijo plačilnih sredstev, kolikor gre za javna dela produktivnega značaja.

Osnovna načela pametne gospodarske politike zahtevajo, da se izvršijo javna dela z domačimi silami, z domačim gradivom. Ako resnično hočemo izboljšanje gospodarskih prilik v naši državi, ne moremo in ne smemo odstopiti od te naše osnovne zahteve. Na ta način bo ostal ves v javna dela vložen denar doma, začel bo krožiti po vsej državi ter bo oplodil vse naše gospodarstvo. Avtomatično se bo povečal konsum v lastni zemlji, s čimer bo pomagano vsem slojem našega naroda. Nčeto malih ljudi, fizičnih in intelektualnih delavcev, ki so danes tako rekoč izločeni iz kladra konzumentov, bo zopet v stanju v bolj ali manj normalnem obsegu nabavljati svoje potrebščine. Kmet bo zopet lažje vnovčeval svoje prideleke, kar bo imelo za posledico večjo potrošnjo obrtnih in industrijskih proizvodov s strani kmetijskega prebivalstva. Oživela bo delavnost raznih obrtnih in industrijskih panog, ki so neposredno ali vsaj posredno udeležene pri gradbenih delih in oziroma pri proizvodnji gradbenega materiala. V zvezi s splošnim povečanjem potrošnje bo prestalo mrtvilo, v katero je zapadla naša trgovina. Denarnim zavodom bodo zopet tedno dotečala denarna sredstva ter bodo mogli zopet v redu poslovati. Harmonično se bodo razvijale vse panoge našega gospodarstva. Ker bomo potrebe doseženo kril z domačimi proizvodi, bo uvoz padel ter bomo postali res gospodarska enota. Zaradi reda, discipline, enotnosti in varnosti, ki vladajo v naši domovini, nas upravičeno lahko zavidejajo druge, tudi velike države. Treba na je, da uredimo še naše gospodarstvo. Ako krenemo po začrtani poti, bomo mogli kmalu prednjačiti tudi na gospodarskem polju. Za to so dani vsi predpogoji: nadarjenost, pridnost in podjetnost naroda ter neizmerno prirodno bogastvo zemlje.

Predsedniku vlade Nikolai Uzunoviću. S prisrčnimi in dolgotrajnimi manifestacijami kralju, vodstvu stranke in narodnemu edinstvu se je konferenca zaključila. Prihodnja konferenca bo jutri v Valjevu.

Pozdrav dr. Albertu Kramerju iz Banata

Te dni je bila v Vrhu v Banatu zaključena pokrajinska konferenca JNS za dunavsko banovino. S konference je bila poslana generalnemu tajniku stranke dr. Kramerju, ki se zbora zaradi obolelosti ni mogel osebno udeležiti, naslednja pozdravna brzojavka:

»Člani konference JNS v Vrhu za sreze vršački, alibunarski in belocerkvanski pozdravljajo neumornega borca in generalnega tajnika JNS »Živeli!« Predsednik dr. Mladen Lisavac.

Kaj je torej resnica?

Iz Dolnje Lendave nam pišejo: »Novine« g. Klekka pišejo v svoji zadnji številki od 30. septembra: »Proslava 15letnice osloboditve Slove. Krajine, ki so jo stela nacionalna društva prirediti v Lendavi, je odložena zaradi toga, ar bi se je samo malo ljudi udeležilo. Banská uprava je je prepovedala, odložena je za ednok na tri tedne. Bo se li to obšlužavalo ali ne, ešče ne gotovo. Najboše bi bilo jo odložiti do 20 ali 25 letnice i te jo obhajati skupno s celim narodom kak najbolje slovesno. Tčas zvezi je veliki deo naše mladine svoje študije v novoj državi i de ta ležko živi svadoki kak sad osloboditve.«

Tako »Novine«. Proslava petnajstletnice je bila zabranjena, kakor vse druge javne prireditve v lendavskem srezu zaradi epidemije griže. Tako je bilo uradno razglašeno in je odbor za prireditve dobil tudi obvestilo v tem smislu. Po vsem srezu pa so gotovi elementi med ljudstvom zaneshi govorico, da vzrok prepovedi proslave ni bila bolezen, ampak je iskati vzrokov drugod. Sedaj pridejo »Novine«, ki to ljudsko mnenje potrjujejo. Ker je v resnici za vladalo zaradi prepovedi proslave med prebivalstvom negotovanje in se širilo najrazličnejše govorice, zanima sedaj vso javnost ali je bila proslava prepovedana zaradi bolezni ali pa zaradi vzrokov, ki jih navažajo »Novine«.

K temu dopisu pristavljamo: Po informacijah, ki smo jih dobili na merodajnem mestu, je bila prekmurska proslava v resnici odložena samo iz zdravstvenih razlogov, da se prepreči širjenje griže, ki je bila takrat zajela več vasi. Toliko pa imajo seveda Klekove »Novine« prav, da bi bila udeležba slabša, ako bi se proslava vendarle vršila, saj bi se je ljudje iz okuženih vasi ne bili mogli udeležiti. Poročilo »Novine« bi bilo docela v redu, ako bi v njem bilo povedano, zakaj bi bila udeležba slabša. Naravno pa je, da »Novine« tega niso storile, zato je njihovo poročilo tendenciozno.

Nove bolniške takse

Po novem pravilniku se bodo stroški za zdravljenje v bolnišnicah plačevali lahko tudi v obrokih, nekaterim pa bodo odpuščeni

Beograd, 3. oktobra. n. Minister za socialno politiko in narodno zdravje dr. F. Novak je na osnovi finančnega zakona predpisal pravilnik o plačevanju bolniških taks za zdravljenje v državnih bolnišnicah. Novi pravilnik v celoti ustreza svojemu namenu sprčo današnjih težavnih gospodarskih in socialnih razmer. Navajamo v naslednjem vse njegove bistvene določbe:

Za oskrbovanje v državnih bolnišnicah (izvzete so bolnišnice za duševne bolezni) ne plačajo davčni obvezanci z letnim neposrednim davkom do 100 Din, odstevši zgradarino hiše, v kateri stanujejo in od katere nimajo nikakega dohodka, nikakega bolniškega troška v III. razredu. Dnevna taksa v III. razredu je po neposrednem letnem davku naslednja: od 100 do 150 Din 10 Din dnevno, od 150 do 200 Din se plača 20 Din dnevno, od 200 Din dalje pa 25 Din. Dnevna taksa v II. razredu je 40 Din, v I. pa 80 Din, ne glede na višino letnega davka.

Vdove, ki imajo več kakor tri maloletne otroke, ali starešine zadrž z enakim številom otrok, ki imajo letno predpisanih do 400 Din neposrednega davka, ne plačajo bolniških stroškov za sebe in za svoje družinske člane. To seveda ne velja za one osebe, ki plačajo do 200 odnosno do 400 Din letnega neposrednega davka, a imajo kak drug dohodek: vrednostne papirje, denar v hranilnici, delnice, koncesije proste davka in slično.

Nikakih bolniških stroškov ne plačajo — ne glede na višino davka — vse one osebe, o katerih se da ugotoviti, da bi plačilo bolniških stroškov ogrozilo njihov ali njihovih družin gospodarski obstanek.

V državnih bolnišnicah za duševne bolezni ne plačajo bolniških stroškov davčni obvezanci z letnim neposrednim davkom do 400 Din. Oni preko 400 Din pa plačajo v III. razredu po 20 Din dnevno. V II. razredu je dnevna taksa 40 Din, v I. razredu pa 80 Din ne glede na višino letnega neposrednega davka. Neozdravljivi bolni, ki leže v bolnišnicah za duševne bolezni v III. razredu več kakor dve do pet let, plačajo za to dobo polovico gornje takse, od petega leta dalje pa prevzame bolniške stroške država. V dobo se všteje tudi čas,

ki ga je bolnik prebil na opazovanju. Ob povračanju v bolnico se prej prebita doba prišteva.

V banovinskih, mestnih in zasebnih bolnišnicah s pravico javnosti določa višino oskrbovalnih stroškov in način plačevanja kraljevo pristojni ban po odobrenju ministra za socialno politiko in narodno zdravje v skladu z zakonom o bolnišnicah.

O takšah za intervencije, zdravila, ovojni in ostali material v državnih bolnišnicah določa novi pravilnik, da se plačajo po dnevni oskrbovalni taksi takole: v bolnišnicah s 60 posteljami 10% dnevne oskrbovalne takse, v bolnišnicah od 60 do 300 postelj 15%, v bolnišnicah s preko 300 posteljami pa 20%. V bolnišnicah za duševne bolezni se ti prispevki ne plačajo. (Nikakor pa navedene takse ne veljajo za zdravljenje z radijem ali rentgenom, za kar veljajo posebne, že določene pristojbine). Navedenih taks za zdravila itd. ne plačajo: aktivni in upokojeni oficirji in banovinski uslužbenci, upokojeni oficirji in vojni uradniki, aktivni in upokojeni orožniki, granatirji in družinski člani, računajoč v družino vse nepreskrbljene člane ne glede na to, ali zanje prejemajo draginskih dohodkov ali ne, — ako se zdravijo v III. razredu. Bolniki v II. in I. razredu pa plačajo te pristojbine ne glede na višino neposrednega davka. Bolniki, ki trpijo na kužnih in spolnih boleznih, plačajo polovico predpisanih taks za bolniške stroške v III. razredu.

Posebno važna je določba novega pravilnika, da se oskrbovalni stroški lahko plačajo v mesečnih obrokih. Uprave bolnišnic lahko odobrijo plačevanje stroškov v mesečnih obrokih najdalje za leto dni, računajoč od dneva, ko je bolnik zapustil bolnišnico. To se lahko dovoli onim, ki bi jim plačevanje stroškov naenkrat lahko ogrozilo obstanek. Poročilo o tem mora podati občinska uprava, ovrniti pa jo mora upravno oblastvo I. stopnje.

Materi ali dojelci, ki spremljajo v bolnišnico dojenčaka ali malo deca do treh let, plačajo, ako se istočasno ne zdravijo, stroške samo za eno osebo. Bolne matere z dojenčkom plačajo stroške samo zase.

Novi pravilnik stopi v veljavo z objavo ljenjem v »Službenih novinah«.

Težke socialne obremenitve jeseniških občanov

V bednostni sklad so doslej plačale Jesenice okoli 1,200.000 Din, prejele pa so le devet sto dinarjev

Jesenice, 2. oktobra. Občani Jesenic se v veliki meri rekrutirajo iz delavcev, železničarjev, malih obrtnikov, batjarjev in upokojenec, le malo je med njimi ljudi, ki živijo samostojno življenje na svoji zemlji in v svobodnih poklicih. Kamor koli se ozreš, srečuješ same male ljudi, ki živijo od žuljev svojih rok od danes do jutri, in če bi vse postavil na glavo, bi od njih ne padlo več kakor 20 do 30.000 Din.

Jesenice so podobne mravljišču. Jeseničce so kraj trdega dela in torišče neizprosne borbe za obstanek, za kruh, katerega dobiti je vedno težje. V občini sami je okrog 120 ljudi — med njimi mnogo oženjenih — ki so že dolga leta brez zaslužka. Tu so všteti samo oni, ki so dole že imeli, pa so bili reducirani ali pa zaradi opustitve obrti odpušeni. Kakšno pa je število onih, ki dela doslej še sploh niso imeli akoravno so že 20 let star! Število takih fantov in deklet gre v stotine, med njimi pa je spet največ onih, ki so se obrti komaj izučili, pa ne najdejo zaposlitve nikjer, ker obrt v našem kraju sama preživlja slabe čase in dostikrat obrtnik sam nima nobenega dela.

Poleg domačih brezposelnih pa prihaja v občino dela in z dneve nešteto mladih ljudi skat dela in to iz vseh vetrov banovine a tudi iz Julijske Krajine, ki tu deloma tudi ostanejo in zvišujejo število brezposelnih. Koliko pa je onih, ki si od hiše do hiše podajajo kljuko in prosjajo za denar domačine, ki imajo dostikrat manj kakor oni, ki prosjajo.

Poleg vseh navedenih pa je v občini okrog 130 staroupokojenec, vdov in sirot bratovske skladnice, ki prejemajo z doklado pokojninskega sklada za rudarje vred tako bomo pokojnino, da stradajo, če ni-

majo v kraju slučajno sorodnikov in svojcev.

Večina brezposelnih in staroupokojenecv kakor tudi beguncev in brezposelnih od drugod se obrača na mestni socialni odsek za podpore, ki pa jih občina v večini primerov žal ne more dati. Proračun mestnega socialnega odseka je v l. 1932. znašal 45.000 Din, v l. 1933. že 84.000 Din, v letu 1934-35. pa že 195.000 Din, s katerim pa se bo težko izhajalo, ako bo šlo v tem pravcu naprej.

V banovinski bednostni fond je bilo doslej na Jesenicah pobranih okroglo 1.200.000 Din, a je občina doslej prejela iz tega sklada samo 900 Din, kar je smešno nizka vsota. V primeru z Ljubljano so Jesenice relativno plačale za bednostni fond skoraj šestkrat več, prejele pa 700 krat manj kakor Ljubljana, akoravno so poleg revnih ljudi v Ljubljani tudi bogati ljudje. Ljubljana ima šole, bolnice, ubožnice, otroška zavetišča, delavske domove, azile in javne kuhinje. Jesenice pa še vsega tega nimajo in bodo morale vse to šele v prihodnjih letih in desetletjih zgraditi.

Na vsak način morajo biti Jesenice kot pretežni delavski kraj pri razdelitvi sredstev iz banovinskega bednostnega fonda bolj upoštevane, ker je potreba tu relativno mnogo večja kakor v večjih mestih, ki procentualno manj prispevajo, a mnogo več dobe.

Na Jesenicah nujno potrebujemo ubožnico in otroško zavetišče, pa si jih iz rednih občinskih prihodov ne moremo zgraditi, zato lahko upravičeno prosimo, naj se nam samo eno leto pusit tu nabrani denar za banovinski bednostni fond — pa bomo s tem denarjem ubožnico lahko takoj zgradili in bo s tem bednostni fond najboljše učvrstil svoj namen in delokrog.

Rudarska posredovalnica za delo začne poslovati

Ljubljana, 3. oktobra

Ako je »Jutro« že svojčas zabeležilo, je akcijski odbor za pomoč gladujočim rudarjem z uspehom pokrenil akcijo za ustanovitev posebne borze dela za rudarsko mladino v Ljubljani. Delavska zbornica, ki se je kot prva zmed socialno političnih institucij zavzela za ustanovitev te borze dela, je že pred tedni votala za finaniranje ustanove 12.000 Din kot prispevek za prvo poslovno leto. Akcijski odbor se je obrnil tudi na generalno direkcijo TPD, ki je pred dnevi prav tako dovolila 12.000 Din. S tema dvema prispevkoma je ustanovitev posebne borze dela za rudarsko mladino v Ljubljani zagotovljena in kakor upamo, bo pričela prihodnje dni poslovati. Borzo dela, ki se bo uradno imenovala Rudarska posredovalnica za delo, bo upravljal poseben kuratorji, v katerem bodo zastopani akcijski odbor za pomoč gladujočim rudarjem, glavna Bratovska skladnica, Delavska zbornica, Javna borza dela in TPD.

Nov jugoslovanski rekord v jadralnem poletu

Ljubljana, 3. oktobra. Naš jadralni letalec Stanko Raznožnik je danes postavil nov jugoslovanski rekord v jadralnem poletu. Jadralna sekcija ljubljanskega Aerokluba je pod vodstvom učiteljev Stanka Raznožnika in Milivoja Širclja danes popoldne izvršila na hribu Volčanski pri Novi vasi poskus za nov rekord v poletu z jadralnim letalom. Točno ob 15. uri je g. Stanko Raznožnik startal. Pristal je ob 16.02.43. S svojim brezmotornim letalom je tako ostal v zraku 1 uro, 2 minuti in 43 sekund. Dosedanji jugoslovanski rekord v jadralnem poletu je znašal 14 minut.

Zagrebski mojstri denarja

Zagreb, 3. oktobra. Preiskava proti ponarejevalcem bankovcev, ki so bili pred dnevi razkrinkani v Zagrebu, baš ko so si bili uredili svojo delavnico, je zaključena ter je vso nemarno družbo policija že večer izročila okrožno sodišču. Inicijator ponarejevalskega podjetja je 30letni Josip Sager-Sandel, poljski državljani, ki je pridobil za svoj načrt za zagrebskega krznarja Matijo Radočaja in bivšega fotografa Stepana Novacića. Radočaja je za ponarejevalsko delavnico najel v sredini mesta neko manjše stanovanje, ki je kmalu sosedom in tudi policiji postalo sumljivo, ker so se v njem na skrivnostno načine shajali neki ljudje, dočim ni v stanovanju za stalno nikoli prebival.

Policija je na skrivaj opazovala skrivnostno stanovanje in najemnika Radočaja. Ko je napravila preiskavo, so ji padle v roke najprej sumljive zaloge različnega papirja, fotografski aparati in napovedi tudi klišeji za ponarejanje bankovcev. Ponarejevalci se niso izdelali nobenega bankovca, začetki ponarejevalske podjetnosti pa so kazali, da bi mogla postati zadeva zelo nevarna. Bivši fotograf Novacić je namreč mojstrsko izdelal več klišejev. Kakor se vidi, je delal mož iz strastnega veselja do stvari, ki se še ni nikomur posrečila. Njegova tovaršila pa nista bila fanatika in je krznar Radočaja zastavljal in prodajal tudi dragocene kožuhe, ki jih je prejel v varstvo in popravilo, da bi mogel financirati ponarejevalsko delavnico.

Vremenska napoved

Novosadska vremenska napoved za četrtek: Vedro v vsej državi, zlasti v vzhodnih in južnih krajih, oblačnost bo pa porasla na severozapadu, kjer je mogoč tudi dež.

Dunajska vremenska napoved za četrtek: Pooblačenje od zapada, podnevi hladno, polagoma se bo vreme poslabšalo, zlasti v južnih Alpah.

SEGAJTE PO SREČKAH DRŽAVNE RAZREDNE LOTERIJ

dokler jih je še kaj na razpolago. Zrebanje v I. razredu bo 4. oktobra.

Poskusite svojo srečo!

Srečke si morete kupiti v poslovalnicah »Jutra« in v podpisani hranilnici.

Zadružna hranilnica, r. z. z o. z., Ljubljana, Sv. Petra c. 19

Naši kraji in ljudje

Krvava tragedija Rusa, Slovenke in čeha

V Skoplju je ruski begunec Grjuhovecki usmrtil svojo ženo, njenega ljubimca in sebe

Skopje, 3. oktobra. Vse mesto je pod vtiskom strašnega prelitja krvi, ki se je zgodilo v ponedeljek zvečer v Dolnjem Vodnu, v lepi periferiji mesta, ki jo tvorijo same nove vile. Pozno zvečer je prišla vsa preplašena k najbližji policijski postaji posestnica male vile Ana Hrbiček ter prosila uradnika in stražnika, naj hitijo z njo, ker se je v njenem stanovanju zgodilo nekaj strašnega. Policistom, ki so pohiteli za njo, se je v mali osamljeni vili nudil še strašnejši prizor, kakor so si ga mogli naslikati po precej zmehčenem pripovedovanju preplašene gospe. V veži, ki je bila urejena kakor predoba, so našli razbito pohištvo — pod prevrnjeno mizo med razbitimi čašami in steklenicami pa je ležalo na trebuhu v veliki mlaki krvi truplo nekega moža. Ob vratih, vodečih v notranje prostore, pa je čepel na tleh drug mrlič, ves oblit s krvjo, ki mu je pripekla iz rane na glavi. V sobi pa je bilo na razmetani postelji mrtvo truplo mlade ženske, ki je bila v veži, pa je bilo okno odprto na stečaj in gospe Hrbičkova je pripovedovala, da je skozi to okno skočila iz nesrečne hiše, ko se je v njej pojavil Mihajlo Grjuhovecki: ter prišel brez besede streljati.

Po situaciji v okrvavljenih prostorih in po pripovedovanju Hrbičkove, ki je Čehinja in živi že dolga leta v Skoplju, so policijski organi rekonstruirali

potek krvave tragedije

Pri Hrbičkovi se je pred nekaj tedni naselil kot podnajemnik njen rojak upokojeni policijski uradnik Edvard Polak, star 43 let. Polaka je v zadnjem času večkrat obiskavala Elza, soproga ruskega begunca Grjuhoveckega, ki je bil prej nameščen kot pisar pri železniški upravi v Skoplju, pred nekaj meseci pa premeščen v okolico. Podnajemnik Polak je gospodinja pripovedovala, da se bo z gospo Elzo, ki je doma iz Slovenije in z njim znana že iz časov, ko je služboval kot policijski uradnik v Sarajevu, poročil, ko bodo rešene vse formalnosti njene ločitve od moža. Elza je Polaka večkrat obiskala in ko je bila pri njem usodnega večera, jma je gospodinja pogrnila mizo za večerjo v veži. Čakajoč na

večerjo so jedli grozdje in pili žganje, ko se je nenkrat pri vratih pojavil Elzin mož Grjuhovecki ter naperil na družbo samokres. Ko je prvič ustrelil, je gospodinja v paničnem strahu pobegnala skozi okno iz hiše...

Ustreljeni Edvard Polak je imel raztrgano obleko, iz česar so policisti takoj sklepali, da se je boril z atentatorjem. O borbi priča dovolj tudi prevrnjena miza in razbita posoda. Atentator je potem svoji ženi Elzi sledil v sosednjo sobo ter jo ustrelil, ko je iskala zavetja za posteljo. V tej sobi je sodil tudi sebi. — Ker je Hrbičkova poznala vse tri žrtve krvave tragedije še le nekaj mesecev, odkar so živele v Skoplju, si je policija pridobila še naslednje podatke iz drugih krajev o

čudnem zaključku treh življenj

Ruski begunec Grjuhovecki se je s svojo ženo Elzo spoznal pred leti v Sarajevu, ko je službovala v nekem hotelu kot natakarica. Ona pa je bila že tedaj znana s policijskim uradnikom Polakom. Vsa leta je bil Polak tako rekoč član Grjuhoveckega družine. Ko je Grjuhovecki dobil službo v Skoplju je bil Polak na njegovem domu stalen gost in je ta skupnost po pričevanju raznih znancev izvirala iz okolišnice, da je Polak svojega ruskega prijatelja in njegovo ženo tudi gmotno podpiral. Pred meseci pa je bil Grjuhovecki iz Skoplja premeščen v okolico, dočim je njegova žena ostala v mestu. Pred nekaj dnevi je prišel mož v uravpo policije ter izročil pismo prijavo, da ga je žena zapustila samovoljno in da naj policija to potrdi, ker noče, da bi pri poznejši ločitvi zakona on svetjal za krivca. Naslednji dan pa se je spet zglasil na policiji ter prosil uradnike, naj uničijo njegovo prijavo, češ, da je že vse sporazumno poravnano. Istočasno je njegova nesrečna žena Elza tudi pripovedovala gospe Hrbičkovi, da je že vse urejeno o ločitvi zakona in da bo, ko obišče prej še svojo rodbino v Sloveniji, sklenila zakon s Polakom.

To je vse, kar je mogla ugotoviti policija, vso zgodbo življenjskih vezi in njihov krvav zaključek pa so udeleženci krvave tragedije vzeli s seboj v grob.

Jernej Vengust v poslednjem domu

Armada gasilcev in tisočglava množica občinstva sta spremili pokojnika na zadnji poti

Celje, 3. oktobra. V torek dopoldne so pričele prihajati v Celje velike množice gasilcev in drugega občinstva iz raznih krajev dravske banovine, da spremijo tragično pomrčnega višjega poštnega kontrolorja Jerneja Vengusta, podstarosta Gasilskega združenja dravske banovine in člana uprave Gasilskega saveza kraljevine Jugoslavije. Pokojnikovo truplo je bilo položeno na mrtvaški oder v garaži reševalnega avtomobila v gasilskem domu na dvorišču mestnega poglavarstva. Častno stražo ob krsti so opravljali celjski in gabski gasilski oficirji in podoficirji. Na blazini pred krsto so bila pokojnikova številna odklivanja. Ves dan so hodile velike množice kropit nepozabnega pokojnika.

Ob 16.30 se je zbrala na Dečkovem trgu armada 1000 gasilcev iz vseh gasilskih žup v dravski banovini, v Prešernovi ulici pa je napravila ogromna množica občinstva špalar. Ko je duhovščina v Gasilskem domu blagoslovila truplo, se je starosta celjske gasilske župe g. Konrad Golobanc v svojem in v imenu župe ter vseh v njej vključenih edinic z lepim nagovorom poslovlil od pokojnika ter podčrtal njegovo značajnost, velikodušnost, vestnost in delavnost ter njegove izredne zasluge za razvoj in napredek našega gasilstva.

Žalni sprevod

Gasilci so odnesli krsto pred poslopje mestnega poglavarstva in jo položili v mrtvaški voz. Nato se je razvil nepregleden žalni sprevod, ki je krenil po Prešernovi in Aleksandrovi ulici čez Krekov trg in skozi Zavodno na mestno pokopališče. Na čelu sprevoda je nosil podnarednik križ z vencem celjske gasilske čete. Za njim so stopali celjska železničarska godba, častni vod vojakov, nižji poštni uslužbenci z dvema vencema poštnega osobja v Celju. Sledilo je 36 v črno ovitih gasilskih praporov. Za prapori se je razvilo okrog 1000 gasilcev pod poveljstvom načelnika žalske gasilske čete g. Ivana Viranta z gasilsko

godbo iz Krškega in godbo iz Trnovel pri Celju. Za tretjo godbo je gasilec nosil na blazini pokojnikova odklivanja. Za njim so nosili gasilci 24 krasnih vencov, med temi tudi vence bana dr. Marušiča, gasilskega saveza, gasilske zajednice, celjske gasilske župe, Jugoslovske nacionalne stranke in Udruženja rezervnih oficirjev. Sledili so celjski gasilci, duhovščina in z venci obloženi voz s krsto, ob katerem so korakali podčastniki in gasilci z bakljami. Za vozom s krsto so stopali pokojni kovi svojci ter predstavniki civilnih in vojaških oblastev in uradov, gasilskih organizacij, celjske mestne in okoliške občine, poštni uradniki in poduradniki, zastopniki korporacij in društev ter dolge vrste občinstva iz Celja in drugih krajev. Dolgi sprevod je zaključil vod vojakov.

Številni predstavniki

V sprevodu so stopali tudi gg. pomočnik bana dr. Pirkmajer, narodni poslanec Ivan Prekoršek, predsednik sreske organizacije JNS dr. Ernest Kalan z mnogimi člani odbora sreske, mestne in okoliške organizacije, direktor pošte in telegrafa za dravsko banovino dr. Janko Tavžes z večjim številom uradnikov direkcije, predsednik celjskega okrožnega sodišča dr. Fran Vidovič, poveljnik celjskega vojaškega okrožja in mesta polkovnik Gavrilovič, poveljnik 39. p. p. polkovnik Golubović, steski načelnik

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadih kapi zasigura »Franz Josefova« grenčica lahko izprazni črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na kliničnih za boleznih krvnih cevih so izkazala, da služi »Franz Josefova« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

KULTURNI PREGLED

Vladimir Vidrić

Pred dnevi je poteklo 25 let, kar je v stenejski umobolnici pri Zagrebu umrl pesnik Vladimir Vidrić. Skoraj vsi zagrebški in beograjski liči so se ob tej priliki spominjali njegovega imena. V »Spremem književnem glasniku« z dne 1. oktobra mu je po svetili topli članek nekdanji pesniški tovariš Stjepan Parmatevič. Lik Vladimirja Vidrića, tega tipičnega zagrebskega bohema iz dobe, ki jo je dejno predstavljal A. G. Matoš, je zopet oživel. Bohemstvo in kult pesnika — čistega umetnika sta tuja današnji dobi. Zaveze časa so že dolgo pretrgane. Kje so dnevi, ko so tudi lačni in raztrgani študentje pobožno uživali poezije čiste, na človeški usodi nezainteresirane lepote, poezijo sanjarijev, »živčev in stih ljudi?« Kdo ve, kdaj bodo zopet lahko peli tako vedri pesniki, kakor je bil Vladimir Vidrić, čigar pesmi so prav tako malo aktualne kakor Vlaška pesem ali poezija Li-Tai-Pea?

Vidrić je spisal okrog trideset pesmi — nič več. Za njim je ostala drobna zbirka. Toda beseda »spisal« ni pravilna. Vidrić namreč ni pisal svojih pesmi. Deklamiral jih je najbližji prijatelj, ki so jih zapisovali. Njegova poezija ne bi bila znana in obranjena, če ne bi bilo prijateljskih beležk. Prav zaradi tega, ker ni ustvarjal za jav-

nost, so Vidričeve pesmi neizvedljive od vseh, kar je gibal takratno hrvaško literaturo. Nedvomno mu je bil impresionistični arizem najbližji, toda Vidrić ni ustvarjal pesmi po programu, ni mu bilo mar za javnost in za literaturo. Bil je človek tankega duha, finega, morda že rahlo izrojenega živčevja, dojemljiv za najvišje čutne senzacije, za lepoto barv, za muzikalno ubranost, za ritmično razgibanost, za dionizijsko radost življenjskega občutja, za vrela neposrednost strasti.

Zato je predvsem živl. Bil je duhovno soorden Oscarju Wildeu, a brez njegove perversnosti: Ljubil je vino, lepe ženske, razigrano prijateljsko družbo, duhovite razgovore, trane navdušenja in pesniškega doživljanja. Zahaal je s prijatelji v vinograde in je pod vedrim nebom, pri kozarici vina, deklariral motive iz antičnega sveta, pesmi, ki so slavile življenje, uživanje, lepoto. Bil je sopotnik Anakreonta. Verovat je v Epikurjevo življenjsko filozofijo. Pri njem je pozlatavito to, da so mu bile pesmi življenje in življenje pesem. Zato se je naglo iztrpal in se tragično sesul v razvaline. Njegov vedri obraz je dolgo užgal za rečkanami blaznic, v oddelku paralizikov. Zadel ga je leta usoda kakor Nietzscheja, ki ga je Vidrić močno cenil.

dr. Ivan Vidmar, predsednik mestne občine celjske dr. Alojzij Gorican in mnogi občinski odborniki, predsednik Celjske mestne hranilnice magister Andro Posavec, direktor gimnazije Fran Mravljak, predsednik občine Celja-okolice Vinko Kukovec z občinskimi odborniki, starešina in podstaršina Gasilskega saveza Vlada Andrašević in nar. poslanec Anton Cerer, ves osrednji odbor Gasilske zajednice za dravsko banovino s starešino Josipom Turkom, zastopnika gasilcev iz Osijeka, predstavniki vseh celjskih uradov in mnogi drugi.

Na pokopališču

Ogromni žalni sprevod je prisel na mestno pokopališče ob 18.54. Večtisočglava množica se je razvrstila ob grobnici. Po cerkvenem obredu je zadonela častna salva vojskav. Nato se je poslovlil od pokojnika poštni direktor g. dr. Tavžes in podčrtal pokojnikovo vzorno delo v uradu in izredno uspešno delovanje v gasilski organizaciji. Starešina Gasilskega saveza g. Andrašević je v lepo zasnovanem govoru orisal pokojnika kot moža, ki je imel vedno nove, zdrave ideje in veliko iniciativnost v službi gasilstva, a ga je kruta usoda sredi dela za reorganizacijo našega gasilstva iztrgala iz naše sredine. Starešina Gasilske zajednice za dravsko banovino g. Josip Turk je očrtal plodonosno Vengustovo delo v gasilski organizaciji, delo prave in čiste ljubezni do bližnjega ter njegove neminljive zasluge za reorganizacijo in napredek gasilstva. V menu obmehnjega gasilstva se je poslovlil od pokojnika g. Hrastelj, predsednik gasilske čete v Gornji Radgoni. Gasilski rog je zatrobil v zadnje slovo, prapori so se trikrat poklonili pred grobnico, godba pa je zalagala žalostinko. Bilo je že 18.30 in mrak je legel na zemljo, ko se je pričela ogromna množica vračati s pokopališča.

Veličastni pogreb, kakor ga Celje menda še ni videlo, je bil najlepši dokaz iskrene ljubezni in globokega spoštovanja, ki ga je pokojni Jernej Vengust užival med prebivalstvom, prav posebno pa še med jugoslovenskim gasilstvom.

Slovo ravnatelja Henrika Vladimira Abrama

Ljubljana, 3. oktobra. Višji pisarniški ravnatelj pri apelacijskem sodišču v Ljubljani g. Henrik Vladimir Abram je bil s 1. oktobrom t. l. upokojen. Na njegovo mesto še ni imenovan naslednik. G. ravnatelj je živl povsod iskrene simpatije, bil je med sodniki priljubljen kot vester in strokovno izobražen sodniški uradnik, med pravniki je vobče bil deležen velikega ugleda. Nasproti podrejenemu sodnopisarniškem osobju je bil silno koncilijanten in skrbel.

Rodil se je 15. julija 1875. v Nemški vasi pri Kočevju. Po osnovnih šolah in nekaj razredih gimnazije je vstopil na vinarstvo in sadjarsko srednjo šolo v Klosterneuburgu pri Dunaju, ki jo je končal z maturato. Nato je služil kot enoletni prostovoljec pri 17. pešpolku (zdaj je kapetan I. stopnje v rezervi). Po vojaških letih je stopl kot pisarniški praktikant v službo pri okrajnem sodišču v Senožečah, nato je služil pri viš-

Slavje okrog doma pri Sv. Treh kraljih

Tinje, oktobra. Na južnem pobočju Velikega vrha so tri vasi: Šmartno, Kebelj in Tinje vse v zastavah in vsaka s slavolokom: na Tinju je vabil pod belo planinko iz smrekovic veje napis: »Prid' vrh planin!« z znakoma SPD ter JUU. V okviru otvoritve je namreč bilo v soboto učiteljsko zborovanje sreskega učiteljskega društva iz Slovenske Bistrice. Nad vsem pa je sijalo jesensko sonce med zbirajočimi se oblaki... Vse je gledalo v častnih vremenskih napovedih — nič gotovega — živi vremenslovci z revmo so prekovali kvatmo nedeljo z dežjem — a so takoj utihli pred grozno planincev, da bodo zaprti, če se govore... in zvečer, ko so »trjancili« po srebnem zvonu trikrakljevskem in so se dvignili prvi beli venci dima iz topičev — je pričelo rostiti...

Velik kres pa je zbral vse došle planince v kolo, tam doli na tinjskih njivah se je prižgal v odmev drug: — okrog trikrakljevske cerkve ob gotških podpornikih in okrog novega doma so zagoreli plamenčki kakor iz kresne noči — na okenskih podobnih sveč... Iz doline so zlele oči v duhu, v srcih željo in pozdrav — lepo vreme...

Ponoči so prišle prve skupine, iz jutra, solnca in smrek so se tkale pisane niti k novemu domu — kar cele procesije planincev in kmetov, oglarjev, volarjev, ovčarjev. Planinska godba iz Tinja pozdravlja g. Antona Krejčiča, narodnega poslanca.

Trikrakljevski cerkev s tremi ladjami je bila polna, kar že ni bilo od takrat, ko je škof Šlomšek v njej »rožice sadil« in polagal tople želje v pohorska srca, naj rešijo propada ta največji in najlepši pohorski božji hram. Slovesno mašo sta oprav-

jem deželni sodišču v Gradcu, ki je obsegalo vse nekdanje ozemlje Slovenije. Imenovan za pisarniškega asistenta je bil premeščen k deželnemu sodišču v Ljubljano. 1906 je bil imenovan za pisarniškega predstojnika in med vojno 1916 za višjega pisarniškega predstojnika pri okrajnem sodišču v Novem mestu, po prevratu pa za višjega pisarniškega ravnatelja pri višjem deželnem, sedaj apelacijskem sodišču v Ljubljani. Kot strokovnjak je primerno soodeloval pri organizaciji apelacijskega sodišča.

Pri Mikliču so v soboto zvečer stanovski tovariši in prijatelji priredili na čast g. ravnatelju Abramov poslovljni večer, ki je potekel zelo prirčno. V prijateljskih besedah so se od njega poslovili ravnatelj zemljiške knjige g. Jože Rus, višji pisarniški predstojnik Tone Zorko iz Celja, za jetniško osobe ravnatelj g. Arko Adolf, za osobe ljubljanskega okrožnega sodišča pisarniški ravnatelj g. Rajko Stojc in za združenje zemljiškoeknjižnih uradnikov v.š. pis. oficial g. Joško Zihel. Razpoloženje je zlasti pozivilj tudi sekstet bežigrskega

la gospoda župnika Urh Hafner iz Tinja in Jože Panč iz Keblja ob krasnem petju pevskega društva »Lipe«.

Ves prostor okrog doma in cerkve poln in pisan. Godba je zvala k otvoritvi. Mladinski pevski zbor šolarjev iz Tinja je vabil: »Na goro, na goro, na strme vrhe, tja klice in miče in vabi sreče... Načelnik slovenjebistrske podružnice SPD dr. S. Jagodič je toplo pozdravil vse, posebej pa še g. sreskega podnačelnika Leopolda Eiletza

z gospo, narodna poslanca Antona Krejčiča in Karla Gajška, župane: dr. Lipolda (Maribor), dr. Pučnika (Sl. Bistrica), I. Kosa (Sl. Bistrica-okolica), notarja Jereba (Konjice), župana Davorina Lesjaka (Ruše), sreskega podnačelnika dr. Gorčarja iz Konjice, inž. Jelencja iz Maribora, ki je ustvaril umetniški načrt brezplačno (zastopnik Tujsko-prometne zveze), g. Pirnata (Mariborski smučarski klub) in druge. Gospod načelnik je omenil zasluge ustanovitelja SPD — Slov. B. strice, g. dr. Voduška, načelnika I. Zuraja, katerega so pokopala naša krila v lanskem septembru pri Devici Mariji v Polju, ter agilna člana dr. A. Znidaršiča iz Slov. Bistrice in Josipa Tomaziča iz Tinja. Po pozdravu je ubrano in navdušeno zapelo pevsko društvo »Svoboda«.

Zahvalili so se za pozdrav in izročili čestitke; za osrednji odbor SPD g. dr. Tominek, nadzornik podružnice g. Kvac Ivo, narodna poslanca Krejčič in Gajšek, Davorin Lesjak za podružnico SPD Ruše, notar Jereb za podružnico Konjice, g. Živko za Poljčane, župan I. Kos ter bivši kebeljski župan Globovnik, ki je želel vso srečo domu, kmetom pa ob tujskem prometu blagostanje in obema prirčno zvezo, zvezo planin... Po zabijanju žrebcev v spominski steber se je razvilo krasno planinsko veselje dvatisočglave množice, stregli so zelo požrtovalno članice in člani SPD.

Dom bo popolnoma izgotovljen šele ta mesec zaradi poletnega deževja; opremljen pa bo šele drugo leto ter oskrbovan. Tako torej čaka Planinski dom na likof letos v oktobru, a za drugo poletje bo pripravljen na blagoslov.

roben napoj mladosti, zanosa in pričakovanja.

Vse je zatnilo, kakor sen kresne noči v Shakespearejev pesnitvi. Toda iz drobne zvezke Vidričevih pesmi, če ga odpremo ob uri tihe melanholije in neutešenega hrepenenja, še vedno prihaja nekaj tistega staroga poetičnega čara, ki je bila v njem kratkotrajna, a lepa »la joie sans ombre«. In ob spominu na tega poeta mladosti in lepote recitiramo v duhu njegovo trubadursko poslovljno pesem:

O moja je ladja lagano
Kučnara mandolina
I moj se je kaput raskrio.
Purpurna pomrčina
Moje je vjedje prekrila
Od sunca, vjetra i vina.

A moja se ruha ganila,
Koja pjesmice aklada,
Svetlu je suzu utrla
Što mi sa zjena pada.
— Tako glazim, gospojo,
Stubama tvojeja grada.

V tej pesmi je že temni privid smrti, melanholični mrk življenjske radosti, spoznanja, da moramo prej ali sle, sami in samotni oditi po slopnih gradu Neznane gospe, te pesniške podobne — življenja.

Isidora Sekulić o Otonu Zupančiču. V naj-novejšem zvezku »Sreskega književnega glasnika« je izšel fino bršeni literarni članek Isidore Sekulić »Povodom jedne zbirke pesama Otona Zupančiča«. Avtorici, ki

z gospo, narodna poslanca Antona Krejčiča in Karla Gajška, župane: dr. Lipolda (Maribor), dr. Pučnika (Sl. Bistrica), I. Kosa (Sl. Bistrica-okolica), notarja Jereba (Konjice), župana Davorina Lesjaka (Ruše), sreskega podnačelnika dr. Gorčarja iz Konjice, inž. Jelencja iz Maribora, ki je ustvaril umetniški načrt brezplačno (zastopnik Tujsko-prometne zveze), g. Pirnata (Mariborski smučarski klub) in druge. Gospod načelnik je omenil zasluge ustanovitelja SPD — Slov. B. strice, g. dr. Voduška, načelnika I. Zuraja, katerega so pokopala naša krila v lanskem septembru pri Devici Mariji v Polju, ter agilna člana dr. A. Znidaršiča iz Slov. Bistrice in Josipa Tomaziča iz Tinja. Po pozdravu je ubrano in navdušeno zapelo pevsko društvo »Svoboda«.

Zahvalili so se za pozdrav in izročili čestitke; za osrednji odbor SPD g. dr. Tominek, nadzornik podružnice g. Kvac Ivo, narodna poslanca Krejčič in Gajšek, Davorin Lesjak za podružnico SPD Ruše, notar Jereb za podružnico Konjice, g. Živko za Poljčane, župan I. Kos ter bivši kebeljski župan Globovnik, ki je želel vso srečo domu, kmetom pa ob tujskem prometu blagostanje in obema prirčno zvezo, zvezo planin... Po zabijanju žrebcev v spominski steber se je razvilo krasno planinsko veselje dvatisočglave množice, stregli so zelo požrtovalno članice in člani SPD.

Dom bo popolnoma izgotovljen šele ta mesec zaradi poletnega deževja; opremljen pa bo šele drugo leto ter oskrbovan. Tako torej čaka Planinski dom na likof letos v oktobru, a za drugo poletje bo pripravljen na blagoslov.

z gospo, narodna poslanca Antona Krejčiča in Karla Gajška, župane: dr. Lipolda (Maribor), dr. Pučnika (Sl. Bistrica), I. Kosa (Sl. Bistrica-okolica), notarja Jereba (Konjice), župana Davorina Lesjaka (Ruše), sreskega podnačelnika dr. Gorčarja iz Konjice, inž. Jelencja iz Maribora, ki je ustvaril umetniški načrt brezplačno (zastopnik Tujsko-prometne zveze), g. Pirnata (Mariborski smučarski klub) in druge. Gospod načelnik je omenil zasluge ustanovitelja SPD — Slov. B. strice, g. dr. Voduška, načelnika I. Zuraja, katerega so pokopala naša krila v lanskem septembru pri Devici Mariji v Polju, ter agilna člana dr. A. Znidaršiča iz Slov. Bistrice in Josipa Tomaziča iz Tinja. Po pozdravu je ubrano in navdušeno zapelo pevsko društvo »Svoboda«.

Zahvalili so se za pozdrav in izročili čestitke; za osrednji odbor SPD g. dr. Tominek, nadzornik podružnice g. Kvac Ivo, narodna poslanca Krejčič in Gajšek, Davorin Lesjak za podružnico SPD Ruše, notar Jereb za podružnico Konjice, g. Živko za Poljčane, župan I. Kos ter bivši kebeljski župan Globovnik, ki je želel vso srečo domu, kmetom pa ob tujskem prometu blagostanje in obema prirčno zvezo, zvezo planin... Po zabijanju žrebcev v spominski steber se je razvilo krasno planinsko veselje dvatisočglave množice, stregli so zelo požrtovalno članice in člani SPD.

Dom bo popolnoma izgotovljen šele ta mesec zaradi poletnega deževja; opremljen pa bo šele drugo leto ter oskrbovan. Tako torej čaka Planinski dom na likof letos v oktobru, a za drugo poletje bo pripravljen na blagoslov.

z gospo, narodna poslanca Antona Krejčiča in Karla Gajška, župane: dr. Lipolda (Maribor), dr. Pučnika (Sl. Bistrica), I. Kosa (Sl. Bistrica-okolica), notarja Jereba (Konjice), župana Davorina Lesjaka (Ruše), sreskega podnačelnika dr. Gorčarja iz Konjice, inž. Jelencja iz Maribora, ki je ustvaril umetniški načrt brezplačno (zastopnik Tujsko-prometne zveze), g. Pirnata (Mariborski smučarski klub) in druge. Gospod načelnik je omenil zasluge ustanovitelja SPD — Slov. B. strice, g. dr. Voduška, načelnika I. Zuraja, katerega so pokopala naša krila v lanskem septembru pri Devici Mariji v Polju, ter agilna člana dr. A. Znidaršiča iz Slov. Bistrice in Josipa Tomaziča iz Tinja. Po pozdravu je ubrano in navdušeno zapelo pevsko društvo »Svoboda«.

z gospo, narodna poslanca Antona Krejčiča in Karla Gajška, župane: dr. Lipolda (Maribor), dr. Pučnika (Sl. Bistrica), I. Kosa (Sl. Bistrica-okolica), notarja Jereba (Konjice), župana Davorina Lesjaka (Ruše), sreskega podnačelnika dr. Gorčarja iz Konjice, inž. Jelencja iz Maribora, ki je ustvaril umetniški načrt brezplačno (zastopnik Tujsko-prometne zveze), g. Pirnata (Mariborski smučarski klub) in druge. Gospod načelnik je omenil zasluge ustanovitelja SPD — Slov. B. strice, g. dr. Voduška, načelnika I. Zuraja, katerega so pokopala naša krila v lanskem septembru pri Devici Mariji v Polju, ter agilna člana dr. A. Znidaršiča iz Slov. Bistrice in Josipa Tomaziča iz Tinja. Po pozdravu je ubrano in navdušeno zapelo pevsko društvo »Svoboda«.

z gospo, narodna poslanca Antona Krejčiča in Karla Gajška, župane: dr. Lipolda (Maribor), dr. Pučnika (Sl. Bistrica), I. Kosa (Sl. Bistrica-okolica), notarja Jereba (Konjice), župana Davorina Lesjaka (Ruše), sreskega podnačelnika dr. Gorčarja iz Konjice, inž. Jelencja iz Maribora, ki je ustvaril umetniški načrt brezplačno (zastopnik Tujsko-prometne zveze), g. Pirnata (Mariborski smučarski klub) in druge. Gospod načelnik je omenil zasluge ustanovitelja SPD — Slov. B. strice, g. dr. Voduška, načelnika I. Zuraja, katerega so pokopala naša krila v lanskem septembru pri Devici Mariji v Polju, ter agilna člana dr. A. Znidaršiča iz Slov. Bistrice in Josipa Tomaziča iz Tinja. Po pozdravu je ubrano in navdušeno zapelo pevsko društvo »Svoboda«.

z gospo, narodna poslanca Antona Krejčiča in Karla Gajška, župane: dr. Lipolda (Maribor), dr. Pučnika (Sl. Bistrica), I. Kosa (Sl. Bistrica-okolica), notarja Jereba (Konjice), župana Davorina Lesjaka (Ruše), sreskega podnačelnika dr. Gorčarja iz Konjice, inž. Jelencja iz Maribora, ki je ustvaril umetniški načrt brezplačno (zastopnik Tujsko-prometne zveze), g. Pirnata (Mariborski smučarski klub) in druge. Gospod načelnik je omenil zasluge ustanovitelja SPD — Slov. B. strice, g. dr. Voduška, načelnika I. Zuraja, katerega so pokopala naša krila v lanskem septembru pri Devici Mariji v Polju, ter agilna člana dr. A. Znidaršiča iz Slov. Bistrice in Josipa Tomaziča iz Tinja. Po pozdravu je ubrano in navdušeno zapelo pevsko društvo »Svoboda«.

z gospo, narodna poslanca Antona Krejčiča in Karla Gajška, župane: dr. Lipolda (Maribor), dr. Pučnika (Sl. Bistrica), I. Kosa (Sl. Bistrica-okolica), notarja Jereba (Konjice), župana Davorina Lesjaka (Ruše), sreskega podnačelnika dr. Gorčarja iz Konjice, inž. Jelencja iz Maribora, ki je ustvaril umetniški načrt brezplačno (zastopnik Tujsko-prometne zveze), g. Pirnata (Mariborski smučarski klub) in druge. Gospod načelnik je omenil zasluge ustanovitelja SPD — Slov. B. strice, g. dr. Voduška, načelnika I. Zuraja, katerega so pokopala naša krila v lanskem septembru pri Devici Mariji v Polju, ter agilna člana dr. A. Znidaršiča iz Slov. Bistrice in Josipa Tomaziča iz Tinja. Po pozdravu je ubrano in navdušeno zapelo pevsko društvo »Svoboda«.

z gospo, narodna poslanca Antona Krejčiča in Karla Gajška, župane: dr. Lipolda (Maribor), dr. Pučnika (Sl. Bistrica), I. Kosa (Sl. Bistrica-okolica), notarja Jereba (Konjice), župana Davorina Lesjaka (Ruše), sreskega podnačelnika dr. Gorčarja iz Konjice, inž. Jelencja iz Maribora, ki je ustvaril umetniški načrt brezplačno (zastopnik Tujsko-prometne zveze), g. Pirnata (Mariborski smučarski klub) in druge. Gospod načelnik je omenil zasluge ustanovitelja SPD — Slov. B. strice, g. dr. Voduška, načelnika I. Zuraja, katerega so pokopala naša krila v lanskem septembru pri Devici Mariji v Polju, ter agilna člana dr. A. Znidaršiča iz Slov. Bistrice in Josipa Tomaziča iz Tinja. Po pozdravu je ubrano in navdušeno zapelo pevsko društvo »Svoboda«.

Iz Celja

— Avtomobilska nezgoda. V nedeljo okrog 14. je vozila neka zagrebška limuzina po cesti med Ločico in Polzeo. Nenadoma sta počili obe zadnji pnevmatiki. Šofer je izgubil oblast nad vozilom in avtomobil je zdrknul čez cestni rob po strmeh pobočju med drevjem do nekega ploga, kjer je obstal. Po srečnem naključju so ostali potniki in tudi avtomobil nepoškodovani.

— Plesne vaje absolventov trgovskih šol se ne bodo pričele v soboto 6. t. m. ampak v nedeljo 7. t. m. v Narodnem domu ob 8. zvečer. Plesni odbor.

Ali že občutite posledice, ker preveč sedite?

Teh posledic se obvarujete, ako pijete redno Rogaško slatino »Tempel«.

Vprašajte Vašega zdravnika!

— Kino Union. Danes ob 16.15 in 20.30 zvočni vefilm »Begunec iz Chicaga« in zvočna predgrta.

Poostrena kontrola vozačev

Pozor, kolesarji! — Policija in šoferji brez izpita

Ljubljana, 3. oktobra.

Na naših cestah je še vedno mnogo kolesarjev brez evidenčnih števil, kar dokazuje, da koles še niso prijavili oblasti. Prvič to krši tozadevne predpise, na drugi strani pa otežkoča tudi evidenco koles, ki jo vodijo oblasti. Policija bo ustavila vsakega kolesarja, ki ga bo zalotila brez številke na kolesu, in obdržala kolo vse do tlej, dokler ne bo ugotovila njegovega lastnika. Vsak kolesar, ki ne bo imel prometne knjižice, bo obkrožno kaznovan.

V zadnjem času se tudi mnoge avtomobilski karambolji, ker v mnogih primerih šofirajo ljudje, ki so nesposobni za samostojno vodstvo avtomobila. Policija opozarja vse lastnike avtomobilov, da so soodgovorni za vse posledice v primeru eventualnih karambolov, če bodo prepuščali svoje avtomobile drugim, ki za to niso poklicani ali nimajo dovoljenja. Zaradi tega je tudi izdala uprava svojim organom strog nalog, naj kontrolirajo vse vozače, ali imajo v redu listine, zlasti pa vozna dovoljenja. Šoferji ali pa vozači, ki

ne bodo imeli voznega dovoljenja za samostojno vodstvo avtomobila, bodo morali zapustiti voz, ki ga bo policija zadržala toliko časa, dokler ne bo njegov lastnik poslal za vožnjo upravičenega šoferja. Seveda pa bo v takem primeru policija tudi kazensko postopala proti krivcem.

Zasledovanje mladih divjakov

V mestu so se pojavili razposajeni otroci, ki se na ulicah kamenjajo, mečejo divji kostanj in drugo in tako resno ogrožajo telesno varnost pasantov. Pred dnevi se je pripetilo da je bila s kamnom obkrožno poškodovana neka deklica, poročali smo pa tudi, da je zadel kamen neko petico tako močno v glavo, da je nezvestna padla v Gradaščico. Uprava policije opozarja, da bo v bodoče strogo postopala proti mladim divjakom, na odgovor pa bodo poklicani tudi starši ali pa varuhi, ker ti odgovarjajo za škodo in eventualne posledice, ki nastanejo po krivdi otrok. Uprava policije naproša tudi šolska vodstva, da mladino prerno pouče, kako se mora vesti na ulicah.

Gospodarstvo

Problem klirinških dinarjev

Razširjenje klirinškega plačilnega prometa na približno 75 do 80% vse naše znanje trgovine, je postavilo pri nas že lani na dnevni red vprašanje klirinških sredstev, tako v trgovinski — političnem kakor tudi v denarno — tehničnem pogledu. Danes imamo z večino klirinških držav večji ali manjši pasivni saldo, kar predstavlja klirinški dolg nasproti inozemstvu. Kar je princip klirinškega prometa ta, da se z plačili uvoznikov iz klirinške države poplačajo terjatve naših izvoznikov v dotično državo, ima pasivnost v plačilnem prometu za posledico, da se na zbiralnem klirinškem računu pri Narodni banki zbirajo tako zvali klirinški dinarji. V nasprotnem primeru, če imamo aktivni klirinški saldo, kakor n. pr. sedaj z Nemčijo, kjer znaša aktivni preostek že 140 milijonov Din, pa so vplačila na zbiralnem računu premanjuna, da bi bilo mogoče takoj izplačati terjatve naših izvoznikov, za katere so bile na nasprotnem zbiralnem računu nemške Reichsbanke že vplačane marke, tako da nastane klirinška terjatve naše Narodne banke nasproti Reichsbanki.

Že lani smo na tem mestu (glej »Jutro« od 12. aprila 1933) opozorili na to, da se klirinški dinarji, ki se zbirajo pri Narodni banki, brez potrebe prištevajo med obveznosti na pokaz, za katere je potrebno zlati in devizno kritje. Kakšna je danes skupna vsota naših pasivnih klirinških saldov, odnošno vsota klirinških dinarjev, ki leže brezplačno na zbiralnih klirinških računih pri naši Narodni banki, ni točno znano. Ti dinarji se izkazujejo med tako zvane obveznosti na pokaz po raznih računih. Ta postavka je pred uvedbo klirinškega plačilnega prometa vsebovala v glavnem le zbirno dobroimetja državnih gospodarskih podjetij in se je gibala do največ 100 milijonov Din; danes pa znaša ta postavka okrog 625 milijonov Din. Upravičeno lahko računamo, da odpade od vsote 500 do 600 milijonov na klirinške dinarje, torej na dobroimetja inozemstva po klirinških računih. Ta dobroimetja pa se ne morejo prištevati med obveznosti na pokaz, saj se smatrajo vedno kot začasná zbirna dobroimetja in jih inozemstvo ne more enostavno dvigniti. Če bi te klirinške dinarje, ki tudi po zakonu o Narodni banki ne spadajo med obveznosti na pokaz, izločili iz te postavke, bi se izkazalo, da je kritja našega dinarja v resnici precej večje, nego je izkazano.

Medtem, ko prištevamo klirinške dinarje med obveznosti na pokaz za katere je potrebno kritje, pa na drugi strani klirinških

terjatve nasproti inozemstvu, ki nastanejo pri aktivnih klirinških, ne moremo šteti v podlogo (med kritvene devize) ker to niso takoj zapadle terjatve nasproti inozemstvu. Ne gre pa samo za točkote, ki tu nastajajo v računi Narodne banke. Denar, ki je vplačan na klirinške račune pri Narodni banki in tvori onih 500 do 600 milijonov dinarjev, je enostavno odtegnjen prometu, namesto da bi bil kratkoročno plasiran v našem gospodarstvu, kar bi znatno olajšalo naše kreditne razmere. Že lani smo opozorili, da v nekaterih državah klirinških računov ne vodijo novčanične banke, temveč druge, večinoma državne ali poldržavne institucije, ki nastajajoče salde po večini plasirajo na denarnem trgu. Seveda v tem primeru tudi ne pride v poštev vprašanje zlatoga in deviznega kritja za te salde.

Do sličnih izkušenj je v zadnjem času prišla tudi Nemčija, ki je šele zdaj v večjem obsegu uvedla sistema klirinškega plačilnega prometa z inozemstvom. Iz Berlina poročajo da pripravlja nemška vlada načrt za ustanovitev posebnega klirinškega obratunskega zavoda, in sicer predvsem zaradi tega, da razbremeni Reichsbanko. Tudi nemška Reichsbanka je pričela voditi klirinške marke med obveznosti na pokaz (z. r. ovne račune), kar ima za posledico, da je v zvezi z naraščanjem nemških pasivnih klirinških saldov skupna vsota obveznosti Reichsbanke po žirovni računih narasla že na preko 800 milijonov mark, to je na dvojnó višino zneska ob istem času lanskega leta. Z ustanovitvijo obratunskega zavoda bi v Nemčiji dana možnost, da se denarna sredstva, ki tvorijo te klirinške salde, plasirajo na denarnem trgu. Ta obratunski zavod bo prevzel od Reichsbanke tudi terjatve nasproti inozemstvu, ki jih tvorijo aktivni klirinški saldi, zaradi tega pa se kritvene rezerve nemške Reichsbanke ne bodo prav nič zmanjšale, ker prištevata nemška Reichsbanka te klirinške terjatve v inozemstvu pravilno med devize, ki se ne morejo všteti v podlogo. Kakor nadalje poročajo bo Nemčija s tem ukrepom sledila le vzgledu drugih držav, kakor so Francija, Italija, Nizozemska, Švedska in Češkoslovaška, kjer klirinških računov in obratunov ne vodijo novčanične banke, temveč jih vodijo posebni zavodi. Nemški primer, ki potrjuje pravilnost stališča, ki ga je v tem pogledu lani zavzelo »Jutro«, naj bi tudi našim merodajnim krogom dal pobudo za slične ukrepe.

Težave ljubljanskega trgovstva

Nedavno je imela uprava Združenja trgovcev v Ljubljani važno sejo, na kateri se je razpravljalo o aktualnih vprašanjih, ki ne tangirajo samo ljubljanskega trgovstva, temveč vse naše gospodarstvo. Sejo je vodil predsednik Združenja g. Karol Soss, poročal je najprej o uspehem obnem zboru Zveze trgovskih združenj v Konjicah, ki je pokazal enotnost vsega slovenskega trgovstva in o seji Centralnega predstavništva vseh zvez trgovskih združenj v Jugoslaviji, ki se je vršila 8. in 9. septembra v Zagrebu. Na tej seji je bilo ugotovljeno, da se ne upošteva zahteve gospodarskih in trgovskih organizacij, zlasti zahteve, ki so bile izražene na velikem manifestacijskem kongresu jugoslovenskega trgovstva v Skoplju. Predsednik g. Soss je nato ugotovil, da se je položaj trgovine v zadnjem času še poslabšal, zlasti zaradi preostre davčne prakse. Promet je v nekaterih strokah znova občutno nazadoval. Trgovstvo zaradi tega gleda s skrbjo v bodočnost, zlasti ker se kljub poslabšanju razmeram napoveduje še občutnejša pridobitna. Da je v resnici položaj trgovine vedno težavnejši, nam dokazujejo tudi številke o gibanju trgovine v letošnjem letu. V prvih osmih mesecih je v Ljubljani letos odjavilo svoje trgovine 179 članov združenja, novih prijav pa je bilo le 56, tako da se je v tem razdobju število trgovin v Ljubljani zmanjšalo za 123. Ne more se reči, da bi bilo to padanje zgolj posledica potrebnega selekcijskega procesa in da odpada ono, kar je nezdravo. Ta selekcijski proces je bil končan že pred leti in je danes v svoji eksistenci ogrožena že zdrava trgovina. Po statistiki: Zbornice za TOI je v zadnjih letih padlo število trgovinskih in obrtnih obratov samo v dravski banovini za preko 6000.

Težavne razmere v trgovini pa niso zavladale le v dravski banovini, temveč v

vsej državi, kakor je to razvidno iz raznih poročil. Zagrebški »Jugoslovenski Lloyd« je nedavno poročal o protestnih zborovanjih trgovcev na Sušaku in v Karlovcu, pa tudi iz drugih krajev na jugu prihajajo slična poročila. Združenje trgovcev v Sremski Mitrovici je v svojih resolucijah zlasti opozorilo na nevidno prakso pri odmeri pridobnine po novih predpisih, po katerih je letos odmerna podlaga v Sremski Mitrovici tudi tri in štirikrat večja nego lani. Podobne resolucije je sklenilo tudi Združenje trgovcev v Požeju in v Nakiču.

Glede na stanje trgovine, ki se vedno bolj poostruje, je uprava Združenja trgovcev v Ljubljani sklenila sklicati za ponedeljek 8. t. m. sestanek trgovcev v Trgovski dom. Na tem sestanku se bo razpravljalo o vprašanju, kaj je treba ukreniti za izboljšanje sedanjih razmer, ki težko bremenijo našega trgovca.

Stanje Narodne banke

Poslednji izkaz Narodne banke od 30. septembra zaznamuje po večmesečnem naraščanju podlage malenkostno nazadovanje, in sicer le za 1,3 na 1943,6 milijona Din. Pri tem pa vidimo, da se je zlata rezerva povečala za 4,6 na 1826,5 milijona Din, dočim so devizne rezerve nazadovala za 6,0 na 116,9 milijona Din. Devize, ki se ne vštetejo v podlogo so se zmanjšale za 2,6 na 53,0 milijona Din, zaloga kovanega denarja v nklju in srebru pa je zaradi ultima nazadovala za 44,6 na 161,1 milijona Din. Tako nizkega stanja kovanega denarja v blagalni Narodne banke nismo zabeležili od konca lanskega septembra, to je točno eno leto, kar pomeni, da se je obkrožno kovanega denarja, ki se je v prvem polletju gibal med 900 in 950 milijonov-dinarjev sedaj povzpelo na 1039 milijonov, to je približno na isto višino, kakor

lani v tem času, ko so prišle v promet zadnje partije novih kovanecv po 50 Din in je, pozneje precej kovanega denarja prišlo zopet nazaj v Narodno banko. Stale posolji, ki je prejšnje tedne popuščalo, je v zadnji četrtini septembra naraslo za 3,5 na 1833,7 milijona Din.

Obkrož denarja se je za ultimo dvignil, in sicer za 92,5 na 4297,7 milijona Din. Kakor smo že enkrat omenili, se je obkrož bankovcev zadnje mesece v zvezi z naraščanjem podlage povečal (najnižje stanje je bilo zabeleženo v juniju, ko je znašal obkrož bankovcev nekaj več kakor 4 milijarde). Navzlic temu povečanju pa je sedaj obkrož se vedno za 74 milijonov manjši nego lani in za 535 milijonov manjši nego pred dvema letoma. Stanje vsega našega denarnega obkroža (to je bankovcev in kovanecv) je bilo ob koncu septembra zadnjih pet let naslednje (v milijonih Din):

	bankovcev	kovanecv	skupaj
sept. 1930.	5536	142	5678
sept. 1931.	5197	155	5352
sept. 1932.	4833	320	5153
sept. 1933.	4372	1040	5412
sept. 1934.	4298	1039	5337

Skupaj znaša sedaj več denarni obkrož bankovcev (po zabeleženem povečanju v zadnjih mesecih) 5337 milijonov, dočim se je v poletnih mesecih gibal izpod 5 milijard. To je deloma sezonski pojav v zvezi z vnovčenjem letine. Gornja primerjava pa nam tudi kaže, da se naš skupni denarni obkrož zaradi izdaje kovanega denarja ni prav nič povečal in je še za okrog 350 milijonov manjši, nego v septembru 1930., t. j. pred nastopom kreditne krize, ko je bila hitrost obkroža že precej večja nego danes in tudi ni bilo tesaviranj.

V zvezi s povečanjem obkroža ob koncu septembra so se v enakem razmerju zmanjšale obveznosti na pokaz, in sicer za 95,2 na 1162,3 milijona Din (nazadovale so pred vsem obveznosti — o žirovni računih za 92,4 na 531,4 milijona Din). Obveznosti z rokom so se ponovno skrcile za 4,5 na 813,0 milijona Din. Krivitveno razmerje se ni bistveno spremenilo in znaša kritje v zlatu in devizah 35,59%, kritje v samem zlatu pa 33,45%.

Po količini zelo slab, po kakovosti pa odlični vin-ski pridelek

Ivanjci, 1. oktobra. Če pregledamo letošnje leto z vinogradniškega stališča, tedaj spet vidimo, kako se ravno pri tej tako riskantni kulturi menjajo upi in naide. Vegetacija je pričela ugodno, nastavek je bil srednji, tako da smo lahko takoj spočetka računali z bolj-šo trgatvijo, kakor je bila lani. Neugodno vreme ob cvetu trte je te naše upe precej zmanjšalo, vendar se je naša cenitev preko vsega poletja dobro držala na lanski močini. Med letom je uspelo z marljivim delom obvarovati trto vseh bolezi. Kdor ni zadel s škropljenjem in žveplanjem, sta mu nekoliko ponajala peronospora in oidij, kar pa v celoti ni imelo večjega vpliva. Oni seveda, ki je vinograd zamenjal, ta nima nič.

Trta se je lepo razvijala in smo bili v početku septembra za dobrih 14 dni naprej v primeri z normalno letino. Prišel pa je v prvi polovici septembra večednevni dež, ki je napravil precej škode in je naše upe močno zmanjšal. Precej zrelo grozdje je napokalo in je pričelo v znatnem obsegu gniti. Pripomniti je treba, da je to sicer v pretežni večini zlahka gnolba in bo kakovosti le v korist, vendar pa bo s tem množina znatno reducirana in je to tudi povzročilo, da se s trgatvijo ne mora tako dolgo čakati, kakor bi se lahko čakalo, če ta gnolba ne bi nastopila. Če malo pregledamo ormoško-ljutomerski vinarski okoliš in dosedanje rezultate v vinogradih, ki so potrjeni, lahko računamo z dvema tretjinama lanske trgatve ali pa s polovico normalne, to je povprečno 6 do 7 hl na oralo.

V našem okolišu so pretekli teden nekateri majhni posestniki, ki nimajo svojih stiskalnic, potrgali in je imelo grozdje že 19 do 20 stopinj. Splošna trgatva pa se je pričela v soboto in se je v ponedeljek popolnoma razvila. Vreme imamo zelo ugodno in je želeti, da bi tako ostalo vsaj 14 dni, kolikor bo trajala približno vsa trgatva, in bomo potem prišli v kakovostnem pogledu do rezultatov, kakor smo jih imeli l. 1917. Kolikor je bilo pretekli teden že prodano mošta, je bila zabeležena cena 3,50 Din za liter, medtem ko se sedaj plačujejo manjše množine po 4 do 4,50 Din in tudi po 5 Din. Ker še ni prišlo do večjih kupčij, je situacija glede cene nejasna. Za lanske stare vna, to je lanskega letnika in starejših letnikov se cenijo komaj na eno četrtino zaloge, ki smo jo imeli lani ob tem času. Če upoštevamo še majhno letošnjo množino pridelka, ima vinogradnik upanje, da bo letos cena srednja. Zal je dvigavanje cen navzgor prilično omejeno zaradi slabe skupne moči konsumenta in velikih dajatev, s katerimi je naš proizvod obremenjen.

Gospodarske vesti

— Omejitve uvoza svinčevih elektrod. Ker se po informacijah ministrstva za trgovino in industrijo v naši državi izdeluje dovolj svinčevih elektrod, je finančni minister odredil, da se ukine pripomba pri št. 604 carinske tarife, ki govori o ugodnostih pri uvozu teh elektrod.

— Stajenje mošta. Po informacijah kmetijskega ministrva se je grozdna trgatva v raznih krajih države že pričela. Po dosedanjih podatkih je kakovost grozdja letos zadovoljiva. Kazen tega so bile podobne razmere za zorenje zelo ugodne, tako da letošne ne bo treba mošta sladiti kakor lani, izvzemši nekatere kraje dravske banovine, kjer je zaradi toče ponekod kakovost slabša. Za stajenje mošta bodo tudi letos sporazumno s finančnim ministrstvom dobavljale sladkorne tovarne prizadetim vinogradnikom sladkor brez trošarine.

Borze

3. oktobra.

Na ljubljanski borzi sta se danes devizi Berlin in London za malenkost dvignili. V privatnem kliringu notirajo avstrijski šil-

lingi nespremenjeno 8,35 do 8,45 (v Zagrebu promet po 8,30). V zagrebškem privatnem kliringu je bil promet v angleških funtih po 224, v grških bonih po 28,75. Španske pezete so se v Beogradu nudile po 6,00, madžarski pengi pa notirajo 9,90 do 10.

Na zagrebškem efektne tržišču se je vojna škoda za kaso trgovala po 355 v Beogradu po 353 in 351,50, za december pa po 357 (v Beogradu po 356,50). Promet je bil še v 6 odst. begluških obveznicah po 60,50.

Devize.

Ljubljana. Amsterdamski 2303,46 — 2314,82, Berlin 1366,25 — 1377,05, Bruselj 793,85 — 795,79, Curih 1108,35 — 1113,85, London 165,97 — 157,57, Newyork 3347,16 — 3375,42, Pariz 223,93 — 225,05, Praga 141,62 — 142,48, Trst 290,63 — 293,03 (premlja 28,5 odst.). Avstrijski šiling v privatnem kliringu 8,35 — 8,45.

Curih. Pariz 2020,50 London 15, Newyork 304,50, Bruselj 71,5750, Milan 26,26, Madrid 41,8750, Amsterdamski 207,80, Berlin 123,50, Dunaj 57, Stockholm 77,35, Oslo 75,35, København 66,95, Praga 12,79, Varšava 57,90, Dunaj. (Tečaj v priv. kliringu.) Beograd 12,04, London 26,39, Milan 46,13.

Elekti.

Ljubljana. Vojna škoda 355 — 357, 7% investicijske 71 — 72, 8% Blair 65 — 68, 7% Blair 57 — 58, 4% agrarne 40 — 41, 6% begluške 59 — 60.

Zagreb. Državne vrednote: Vojna škoda 354 — 355, za december 355,50 — 357,50, 7% investicijske 71,50 den., 4% agrarne 40,50 — 41,50, 7% Blair 57 — 57,75, 6% begluške 59,75 — 60,50; delnice: Priv. agrarna banka 217 — 220, Seferana Osijek 190 den., Trbovlje 89 — 100, Lievaonica Osijek 135 bl.

Beograd. Vojna škoda 353 — 358,50 (353, 351,50), za december 356,50 — 357 (356,50), 7% investicijske 71 — 71,50 (71,50), 6% begluške 60 — 60,50 (60,50), 7% Blair 57,25 do 58 (57,25), 8% Blair 66 — 67,75 (66), Narodna banka 4130 — 4135 (4125), Privil. agrarna banka 217,50 — 219 (218).

Dunaj. Državne železnice 13,75, Rše 7, Trboveljska 12, Alpine-Montan 9,80.

Blagovna tržišča

HMELJ

+ Čvrsta tendenca v Zatu. Iz Zatu poročajo, da se je tendenca na hmeljskem trgu nadalje učvrstila in so se znova nekoliko dvignile cene za prvostorno blago, ki je že zelo redko. Za izbrani žateški hmelj plačujejo že 2025 Din.

Ali Vam je znana NIVEA

šola za telesno vzgojo?

Biti lepa, biti vitka in ravna, korakati veselo in razpoloženo, z lahkimi koraki, sveže in elastično — to je želja nas vseh. Tu vam pomore Nivea-šola za vzgojo telesa: 12 dobro premišljenih vežb, ki jih lahko vsakdo izvede. Te poživljajo telo, ustvarjajo veselje do življenja in radosten telesni občutek. Ta prospekt lahko dobite v lekarnah, drogerijah in parfumerijah ali pri tvrdki: Jugosl. P. Beiersdorf & Co. d. s. o. j., Maribor, Gregorčičeva ulica št. 24.

Lepa in vitka NIVEA šola za telesno vzgojo

Proti motilcem radia

Važna odločba, predhodnik novega zakona o radiju

Ljubljana, 3. oktobra

Direkcija poštni in telegrafov v Ljubljani razglasa: Neko veliko podjetje v dravski banovini je povzročilo s svojimi električnimi napravami okoliškimi radijskim namočnikom take motnje, da so bili ti primorani do pritožbe na državno radijsko kontrolo. Direkcija poštni in telegrafov v Ljubljani, ki vrši radijsko kontrolo v imenu poštni uprave, je pozvala prizadeto podjetje v smislu določil par. 76. zakona o poštni, telegrafu in telefonu, naj svoje motilne elektronske naprave v roku 30 dni po prejemu naredbi blokira, to je, proti radijskim motnjam zaščiti. Za primer, da naredbi v omejenem roku ne ugotovi, se je podjetju zagrozilo, da se bo uvedlo proti niemu kazensko postopanje po določilih par. 213. kaz. zak.

Proti naredbi za blokiranje je vložilo prizadeto podjetje pritožbo na ministrstvo za promet — upravo poštni in telegrafov — in je v njej navajalo: 1. da naredba direkcije poštni in telegrafov formalno ne odgovarja določilom paragrafov 107 in 108 za kono o obnem upravnem postopku, ker je treba smatrati poziv direkcije poštni in telegrafov v smislu določil par. 106. zgoraj omenenega zakona za odločbo; 2. da bi morala biti izdana naredba direkcije poštni in telegrafov na način, ki je predpisan v pravilniku, ki ga par. 76. zakona o poštni predvideva, kar se pa ni zgodilo, ker ta pravilnik še ni bil izdan, in 3. da podjetje ni dolžno izvršiti blokiranja svojih elektronskih naprav na lastne stroške, ker je pričelo z uporabljenimi elektronskimi napravami, preden je bil uveljavljen zakon o poštni in da je nasprotno v smislu določil par. 213. k. z. samo dolžno dovoliti, da izvrši potrebno blokiranje poštna uprava na njene lastne stroške.

Hkrati se je postavilo prizadeto podjetje na stališče, da mora izzvati priceljno odločbo v vprašanju dolžnosti blokiranja motilnih elektronskih naprav ne samo zase, ampak tudi za vso industrijo in je zahtevalo, da se naredba direkcije poštni in telegrafov iz omenjenih formalnih in materialnih razlogov razveljavi.

Ministrstvo za promet — uprava poštni in telegrafov — je te dni v predmetni pritožbi končnoveljavno odločilo: 1. da se poziv direkcije poštni in telegrafov v Ljubljani o odredbi za blokiranje v smislu par. 76. zakona o poštni, ki je postala s tem pravomočna, potrdi, in 2. da se v primeru neizvršitve odredbe za blokiranje proti prizadetemu podjetju postopa v smislu odredbe par. 76. odstavek 3. v zvezi s par. 78. M. točka. 2. zakona o poštni in par. 213. kaz. zak.

Zoper motilca, ki se blokiranju upira, odnosno, ki odredbo blokiranje zavlačuje, mora tedaj direkcija poštni in telegrafov uvesti v lastnem delokrogu kazenski postopek in izreči kazen od 300 do 5000 d.

Kot atlet močan

čuti se,

kdor **Ki-Ki**

bonbone je.

Ker koli si bodi, **Ki-Ki** povsodi!

PROIZVOD: UNION, ZAGREB.

ZITO.

+ Chicago, 3. oktobra. Začetni tečaj: Pšenica: za december 98,75, za maj 98,75; koruza: za december 76,50.

+ Winnipeg, 3. oktobra. Začetni tečaj: Pšenica: za oktober 76,50, za december 77, za maj 83.

+ Novosadska blagovna borza (3. t. m.) Tendence nespremenjena. Promet srednji. Pšenica: baška, okolica Novi Sad, srednje baška in gornjebaška 112,50 — 115; okolica Sombor, sremska, južnobaška 110 do 112,50; baška ladja Tisa 122 — 124; ladja Begej 121 — 123; slavonska 112 — 114; gornjebaška 115,50 — 117,50; južnobaška 110 — 112,50; baška, banatska, ladja 120 — 122. — Oves: baški, sremski, slavonski 65 — 67,50; banatski 62,50 — 65. — Riž: baška 107,50 — 110. — Jčemen: baški, sremski 65/66 kg 104 — 106; jari, 67/68 kg 120 — 122,50. — Kuruza: baška in baška okolica Sombor 84 — 86; banatska 81—83; baška nova sušena 67 — 68; za decembar-januar 58 — 60; banatska nova sušena 53 do 55; sremska nova sušena 67 — 69. — Moka: baška, banatska (v oklepajih sremska, slavonska) »00« in »00g« 190 — 210 (187,50 — 197,50); »2« 170 — 190 (167,50 do 177,50); »3« 150—170 (147,50 — 157,50); »6« 125 — 145 (122,50 — 132,50); »7« 110 do 115 (107,50 — 112,50); »8« 105 — 110 (105 — 110). — Otrobi: baški in sremski 80 — 82; banatski 77 — 79; baški ladja 83 — 85. — Fižol: baški beli 140 — 142,50.

+ Budimpeštanska terminska borza (3. t. m.) Tendence slaba. Pšenica: za oktober 15,36 — 15,38, za mare 16,50 — 16,51; koruza: za maj 10,18 — 10,20.

BOMBAZ

New York, 2. oktobra. Tendence stalna. Zklj. tečaj: loko 12,50 (12,50), za dec. 12,29 (12,30).

Zakaj venejo cvetlice

Razkrojni procesi v beljakovini cvetnih stanic — Burne eksplozije pri cvetih, ki žive le nekaj ur

Ze po nekoliko dneh in celo urah pričnejo cveti veneti in propadati.

Kratko je veselje, ki ga imamo s temi nežnimi stvori narave, zato ni čudno, da je človek že od nekdaj iskal možnosti, da bi jim življenje podaljšal. Vrtnarska umetnost je v tem pogledu v resnici dosegla nekaj uspeha, nu, znanost si doslej vendarle ni znala dobro razlagati, zakaj cvetke venejo. Dokler bi ne našla tega vzroka, pa bi si ne mogli zamisliti pravih načinov, ki bi oventev zadostno zadrževali. Tudi

zdravnik ne more dobro ozdraviti bolezni, ki ji ne pozna bistva.

Tako se je botanika lotila natančnega proučevanja pojavov, ki se kažejo med tem, ko cvetlica vene. Kmalu je odkrila nenevarne razkrojne procese v beljakovini cvetnih stanic. Takšen proces se začne pri kakršnih koli poškodbah, ki jih povzročijo n. pr. čim se cvet odpre. Ko doseže neko določeno stopnjo, pričnejo stanice propadati. Posebno burnen, naravnost eksploziji podoben je ta proces pri cvetih, ki žive le nekoliko ur. Tu propade običajno

že po eni uri tretjina stanične beljakovine. Pri orhidejah, o katerih so že dolgo vedeli, da ovenejo v zvezi z opravištvom, pa se je pokazalo, da spravi baš ta opravištev tudi razpadanje beljakovine v tek, do opravištev se razpadanje zadržuje. Samo pri cvetih, ki odvržejo svoje cvetne liste, ne da bi ovneli, niso ugotovili razpadanja beljakovine.

Drugo dejstvo, ki so ga odkrili pri teh raziskavah, je to, da se dušikove razpadne snovi iz beljakovin pri preminjenih cvetih z veliko hitrostjo povračajo spet v rastlino. Izjemo delajo n. pr. vrtnice, ki izgube s cvetnimi listi tudi njihovo zalogo dušika. Ni čudno, da se takšne rastline potem hudo izčrpajo in da jim mora gojitelj dovajati novega dušika z gnojenjem.

Sicer pa nima vsaka oventev svojega vzroka v razpadanju beljakovin. Tako venenje cvetlice tudi zaradi pomanjkljivega dotoka vode, zlasti če so njene dovodne poti zamašene z bakterijami ali produkti ran. Na tem temelji bržkone učinek naših preizkušenih pripomočkov za zadrževanje oventev.

Novi vodja NYRE

Mesto odstopilnega voditelja ameriške Nyr generala Johnsona je prevzel tedaj dni Clay-Williams

Inteligenca pri obeh spolih

V Ameriki so pred kratkim izvršili obsežna opazovanja, da bi ugotovili, kateri spol podeduje boljše duševno dedno maso svojih staršev. Za podlago tem raziskovanjem so vzeli 233 parov dvojčkov različnega spola.

S celo vrsto inteligenčnih preizkušenj so potem odkrili, da kažejo deklice v primeru z dečki za 20 odstotkov višjo inteligenčno stopnjo. Pri dečkih je posebna duševna nadarjenost sicer bolj pogosta nego pri dečkih, to se pravi, da je med prvimi več genijev nego med drugimi, a zato je tudi število zelo slabo nadarjenih dečkov večje nego število istakasnih deklic. Deklice prekašajo dečke po dobri povprečni inteligenci, dečki so bolj povprečni slabim vplivom dedne gmote.

Velikodušen mecen

Te dni je umrl eden najimovitejših mož na Poljskem, grof Jakob Potocki. Pokojnik je bil že za svojega življenja velik filantrop, oporoka, ki jo je napravil, pa ga postavlja naravnost v prvo vrsto poljskih mecenov. Vse svoje premoženje, ki ga čenijo na več sto milijonov zlotov, mnogo palač v poljskih mestih in hiš v Biarritzu, Cannesu, Juan-le-Pinsu in Parizu je Potocki zapustil ustanovam za zatiranje jetike in raka. Svoje prekrasne umetniške zbirke in knjižnice je volil poljskemu muzeju in študijski knjižnici v Varšavi. Ko je izvedel predsednik poljske republike za velikodušni testament pokojnika, mu je po smrti podelil red »Polonia restituta«.

Spomenik babici

Znani melbourneški babici Ani Panthougov, ki je pomagala na svet 10.000 novorojenčkom, so zdaj odkrili spomenik. Zanj so prispevali vsi otroci, ki jim je babica pomagala na svet, kajti vsak »babičin otrok« smatra za svojo častno dolžnost, darovati nekaj za žensko, ki ga je, neobljena, pomagala spraviti v dolino solza.

Novi policijski ravnatelj na Dunaju

Je postal dr. Mihael Skubl, ki je ljubljancem v spominu izza njegovega predvojnega uradovanja v Ljubljani

Novi londonski župan

Na l. 1935. je sir Stephen Kilik, ki ga vidimo na sliki korakati proti Guildhallu

Vatikan v denarni stiski

Petrov novčič vrže manj kakor prej — Usodne posledice konverzije italijanskega državnega posojila

Amsterdamski katoliški list »Tijde« objavlja poročilo iz Rima in pravi, da so popravila starih stavb in nove zidave, ki jih je papež Pij XI. podvzel po spravi med državo in cerkvijo v Italiji, močno prizadele vatikanske finance. Pri raznih stavbah, zlasti pri Castel Gandolfo, ki rabi papežu za poletno rezidenco, so stroški za zidanje znatno prekoračili proračun.

Po sklenitvi lateranske pogodbe je dobil Vatikan od države 1 milijardo 750 milijonov lir. V gotovini pa so izplačali papežu samo 750 milijonov lir, dočim je dobil Vatikan ostanek v obliki obveznic državnega posojila, ki se da le polegoma vnovčiti. Narasli stavbni stroški in posledice splošne sodobne finančne krize pa so povzročili papeževi blaginji še druge velike izdatke. Tudi dohodki, ki jih prejema papež v obliki tako zvanega »Petrovega novčica«, so se zaradi kurzne razlike in padca raznih valut znatno skrčili.

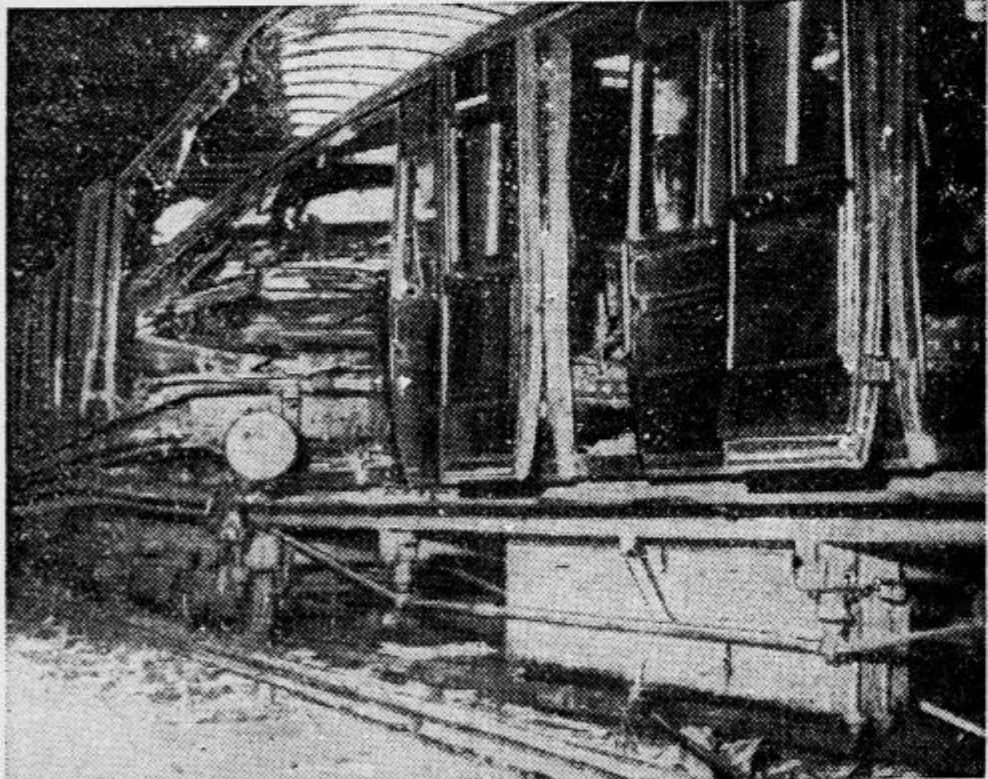
Vrhu tega je izgubil Vatikan dovolj znatne vsote s konverzijo italijanskega državnega posojila, ki je neso prej 5 odst., zdaj pa vrže komaj 3 in pol odstotka obresti. Samo ta konverzija je oropala Vatikan za letnih 15 milijonov lir.

Papež je sicer odredil najstrožjo štednjo, toda izdatki kljub temu še vedno narastajo. Zato je Pij XI. imenoval tri finančne strokovnjake, ki naj pregledajo finančno poslovanje Vatikana v zadnjih petih letih. Naloga finančnikov je, sestaviti natančno bilanco o premoženjskem stanju rimske kurije in postaviti gospodarsko papežev države na solidne in trdne temelje.

„Slepi berači“

V New Yorku so odkrili beraško zadrugo, ki je štela 12 članov ter je beračila milodare pod pretvezo slepote. Vodja »slepih beračev« je bil neki John. Vsak dan je razpostavil svoje zadržanje na najprometnejših uličnih vogalih, še prej pa je kanil vsakemu zadržarju v oči kapljico neke kemične tekočine, ki ni dala beraču, da bi odprl oči v dan do večera. John je vozil svoje berače na določena mesta z avtomobilom in vsak »berač« je dobil od njega 3 dolarje dnevne mezde. Seveda mu je pa moral izročiti ves priberačeni denar.

Železniška nesreča v Angliji

Poročali smo podrobnosti o hudi železniški katastrofi pri Winwicku, kjer je zavozil ekspres z brzino 100 km v osebni vlak in pri tem ubil 14 oseb, 50 pa jih je hudo ranil

Ljubezen je draga reč

Pesniki vseh narodov in časov so opevali ljubezen in jo povečevali v nesmrtnih delih. Tako je bila, je in bo ljubezen neizogibni rekvizit umetnosti vseh dob.

Bruseljski učenjak, prof. de Bruyn, pa se je zdaj lotil obdelovati ljubezen s popolnoma nove strani: ljubezen ga zanima kot matematika. Kot matematik je profesor trezen človek, ki mu ne zadoščajo zgolj metafore in duhoviti izreki. Zato je izračunal s pisalom, koliko stane ljubezen.

De Bruyn pravi, da ima ljubezen vse polno pospremnih pojavov. Eden teh pojavov je posedanje na klopih. Pomladi in jeseni so vse klopičke po parkih in javnih trgovih zasenele do zadnjega prostora. Zaljubljenici pa se ne zadovoljujejo samo s posedanjem na klopih, narveč režejo v les tudi črke svojih imen, katere oklepajo srčne figure.

Ta način tratenja časa zaljubljenec pa že povzroča neke stroške. Bruseljski magistrat plača za takšno ljubezen vsako leto 20.000 frankov, ker mora izmenjati klopi, odnosno nadomestiti poškodovane dele z novimi. Stroški pa bi silno narasli, pravi prof. de Bruyn, če bi izračunali »škodo ljubezni« v vsej Belgiji ali n. pr. v Evropi. Da, koliko stanejo v les rezani izlivi ljubezni na vesoljnem svetu!

A ljubezen se ne zadovolji samo z uničevanjem klopi, poškodovanjem drevesnih debel. Ameriške statistike hranijo dokaze, da povzroča ljubezen onstran morja tudi mnogo prometnih nesreč. 40 odst. prometnih nezgod pripisuje belgijski profesor zaljubljenosti mladih parov v Ameriki. Tako strašno slepo gospodarita tamkaj ljubezen in flirt! Saj je n. pr. jasno, da je dovolj, če vozač le s pogledom ošine lepe noge ženske na cesti — nesreča je tu! Včasih se seveda ozre tudi poželjivo po svoji lepi sosedki — posledica je, da avtomobil zavozli v drevo ali se prevrne v jarek. Koliko stanejo popravila avtomobilov? Tega nihče ne pove, ker ne ve. A tudi zavarovalnice proti poškodbam bi znale navesti kaj mestne vsote o tem, kakšne vsote gredo za odškodnine ponesrečenec na ljubavnih izletih.

Ljubezen ima poleg tega važno vlogo v kriminalistiki. Pomislimo le na drame in tregedije, ki jih izzivali Od zapeljivosti do ločitve zakona je dolga pot, ki dobro prehranjuje advokate. Samo v Belgiji mora policija letno posredovati v kakšnih 130.000 primerih zaradi ljubezni. Sodni stroški s tožbami in ločitvami pa veljajo Belgijo vsako leto okoli 60 milijonov frankov. Ljubezen je torej draga reč, zato bi morali v današnji gospodarski stiski z njo bolj skopariti.

PRVAKAR IZISLA STEVILKA ILUSTRIRANE TEDENSKE REVILJE

„ŽIVLJENJE IN SVET“

PROBUČJE NASLEDNJE ZANIMIVOSTI

Slika na ovitku: KASIRSKA KUCMA (Foto)

Naslovna slika: GOLDEN: DREVORED (Lesorez)

Prof. Stanko Bunc: SIMON GREGORČIČ (Beseda za devetdesetletnico rojstva) — Dr. Fred Crobath: IZ KRANJA V CHICAGO (5) — STEVILNI PORODI (N) — LOV NA SAMOROGA (Čk) — Margita Matches: DIVJI PARADIZ (37) — TEHNIČNI OBZORNIK (Največja tekma letal — Zanimiva gradnja mostu čez Donavo — Alpska vožnja z avtomobili) — CLOVEK IN DOM (Knjižna stena) — SAH — ZA MISLECE GLAVE — REKI BENJAMINA FRANKLINA — Na platnicah: HUMOR (Adamson) — Krizaljka z obratnicami — Anekdoti

Priloga: Dr. Vlad. Travner: KUGA NA SLOVENSKEM (konec)

»ŽIVLJENJE IN SVET« se naroča pri upravi: Ljubljana, Knafljeva ulica 5, ter stane na leto (dve knjigi) 80 Din, za pol leta (ena knjiga) 40 Din, za četrt leta 20 Din, Posamezni zvezki se dobivajo po 2 Din. TELEFON št.: 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.

„Dan kril“ na Francoskem

Francoska aeronavtična federacija je priredila »Dan krile«. Prodajalci in prodajalke (slika!) so ponujali pasantom znake in korist francoske zračne ekspanzije, za »Dom krile« in za »Strta krila«, organizaciji, ki podpira ponesrečene letalce oz. njih rodbine

Milijoni v naslanjaču

Velika zapuščinska pravda v Ameriki

Pred newyorškim sodiščem teče zdaj ogromna zapuščinska pravda zaradi premoženja vdove polkovnika Benjamin Wooda, bivšega lastnika in izdajatelja vodilnega newyorškega dnevnika »Daily News«. Celih dvesto oseb se puli za to dedščino — stvar, ki je celo v Ameriki redka senzacija.

Ida Woodova je bila v svoji mladosti splošno občudovana zaradi svoje lepote. Trdili so celo, da je najbolj dražestno žensko bitje, starega in novega sveta. Ko pa ji je umrl mož pred štiridesetimi leti, si je gnala njegovo smrt tako k srcu, da je zapadla melanholiji. Prekinila je popolnoma družabne stike in se umaknila v samoto. Svojo krasnalo palačo, kjer sta prej živela z Woodom, je prodala in se preselila v hotel, kjer je najela več sob, v katere ni smel nikoli stopiti nihče od služinčadi.

Pet in dvajset let ni sploh zapustila svoje spalnice. Jed je dobivala skozi majhno limico in skozi njo je tudi vsak dan oddala listek, na katerem je stalo zapisano, kaj želi in potrebuje. Najčje se je glasila njena zahteva: »Prinesite mi 16 cigar, 5 jajc, paradiznike in čaj kakor vsak dan!« S hotelskimi strežaji je govorila samo s pomočjo pnevmatične pošte. To je bila precej komplicirana reč, zlasti če pomislimo, da je prejela Woodova vdova od lista vsako leto nad 100.000 dolarjev kot svoj delež na čistem dobičku.

Sorodniki, ki so se večkrat oglašili v hotelu, da bi govorili z njo, so dobili od vratarja enostaven odgovor: »Gospa Woodova ne sprejema!« S tem je bil vsak obiskovalec odklonjen za vselej.

Ker pa je začelo Woodovi to življenje le presaditi, se je končno odločila za prodajo svojega podjetja. In res, našla je kupca v osebi industrijskega Munserja, kateremu je prodala list za 340.000 dolarjev. Ljudje niso mogli razumeti, kako prodaja ženska za tako skromno vsoto podjetje, iz katerega je samo ona vsako leto potegnila 100 tisoč dolarjev kot delež na dobičku. Ze ob sklepu te kupčije so torej začeli dvomiti, če je Woodova normalna ali ne. Značilno pa je to, da je Woodova sklenila to kupčijo po pnevmatični pošti, kajti tudi v tem primeru ni hotela govoriti z nikomer. Tiste dni je Woodova edini za svojega bivanja v hotelu zapustila svojo sobo. Šla ven in se kmalu vrnila s kovčgom. Voda

stvo hotela je bilo radovedno, kaj je bilo v kovčgu in je izvedelo, da je Woodova dvignila ves denar, ki ga je imela v bankah, ter ga prinesla domov. Bala se je namreč bančnega poloma in je pravočasno spravila svojo imovino.

Nekoč je Woodova obiskal nečak, ki se ni dal zadržati po hotelskem osebju, da ne bi stopil v sobo, kjer je stanovala njegova teta. Obiskovalec pa je moral takoj zbežati iz sobe, ki je neznansko smrdeča. Woodova je namreč ni prežalila vsa dolga leta, ko je bivala v nji.

Slednjič je Woodova obmolnila tudi za vratarja, ki mu je vsak dan pošiljala naročila glede hrane. Vratar je o tem obvestil direktorja hotela in ta je velela vdreti v njeno sobo. Tisti, ki so napovedovali, da je Woodova bolna, so imeli prav. Staro so našli vso onemoglo v naslanjaču. Ker si ni mogla pomagati na nogo, so jo morali z naslanjačem vred odnesti iz hotela v bolnišnico.

Tukaj šele se je pokazalo, kaj je bilo vzrok, da se ni Woodova genila iz svoje sobe vsa dolga leta. Na njen ukaz so morali postaviti naslanjač v bolnišnici tik njene postelje. Toda gledala je še samo tri dni, potem je izginila v 91. letu starosti. Po smrti so odprli naslanjač, da vidijo, če je kaj v njem. In res so ostrmeli: v naslanjaču je hranila starka vso svojo imovino, bankovce za deset milijonov dolarjev.

Poleg denarja je ležal testament. Povedalo je, da voli pokojnica vse svoje premoženje svoji hčeri Amy in svoji sestri Mary. Toda po smrti Woodove se je oglašilo zaradi zapuščine še 198 drugih upravičencev za dedščino in tako je zdaj v Ameriki 200 družin, ki prijavljajo svoje zahteve po zapuščini v samoti umrle čudneke milijonarke.

OBLAČIMO RES DOBRO

in poceni. Sportne, promenadne in obleke za dijake krojimo elegantno in poceni. Velika izbira blaga za jesensko oblačila.

Drago Schwab, Ljubljana,
Aleksandrova cesta.

A NEKDOTA

Friderik Viljem III., pruski kralj, je bil tako redkobeseden, da je po možnosti svojo misel izrazil z eno besedo. V nekem zdravilišču je srečal madžarskega magnata, ki mu je bil v tem pogledu tekmeč. »Seznamni«, je ukazal kralj. Moža so na promenadi predstavili kralju, na kar se je med njima razvil sledeči pogovor: »Kopati?« — »Piti.« — »Vojak?« — »Magnat.« — »Tako?« — »Policist?« — »Kralj.« — »Čestitam.« — »Hvala.«

VSAT DAN ENA

»Gospod šef, prosim za dopust, rad bi šel na pogreb svoje tašče.«
»Jaz tudi.«

ZA MANJ DENARJA želite boljše blago.

Hubertus MILO, Hubertus' milo in Perion' pralni prašek

sta cenejša in boljša. In kar je danes glavno: domača sta!

Dve letalski nesreči

Francoski letalec Lemoine, ki je lani izvojeval svetovni rekord v višinskem poletu, je v ponedeljek pri Amiensu tresčil na zemljo in se ubil. Ko je videl, da mu nagaja aeroplan ter se stroji ne dajo popraviti v zraku, je odskočil s padalom. Toda padalo se ni odprlo in Lemoine je priletel mrtev na tla. Mehaniku, ki je spremljal letalca, se je odskočil s padalom posrečil, drugi mehanik, ki je ostal v aeroplanu, si je zlomil samo nogo, čeprav je priletel z letalom na zemljo.

Več sreče kakor Lemoine je imela znana avstralska letalka miss Thompsonova. Podvzela je nepretrgan polet iz Anglije v Avstralijo. Ze kmalu po startu je morala zasloni pristati v Marseilleu, odkoder pa se je zopet dvignila v zrak in letela naprej proti Afriki. Tam ji je motor zopet odpovedal pokorščino. Letalo je padlo na zemljo, a Thompsonova je odnesla iz njega življenje in zdravo kožo.

Naročite — čitaite „LJUBLJANSKI ZVON“

S P O R T

Lahkoatletski dvomatch Zagreb : Ljubljana

Pod pokroviteljstvom ljubljanskega župana g. dr. Dinka Puca — Sobota ob 16., nedelja ob 15., igrišče Primorja

Prestizna borba za primat v lahkoatletskem sportu v naši državi! Zagreb je bil do pred kratkim vodilni in najmočnejši lahkoatletski center, toda v zadnjih letih se je situacija bistveno spremenila. Primorje se je dvakrat povzpelo do častnega naslova državnega lahkoatletskega pravača za moštva, istotako si je dvakrat zaporedoma priborilo drž. prvenstvo v cross-countryju. Ljubljana je pa svoj velik napredek afirmirala letos, ko si je priborila cross-country državno prvenstvo in drugo mesto v prvenstvu države za moštva.

Pred leti so bili redki atleti iz Ljubljane, ki so si priborili dostop v jugoslovensko državno reprezentanco; letos je Ljubljana dala v našo reprezentanco osem odličnih zastopnikov, eno četrtino celokupnega našega moštva, ki so priborili naši državi preko ene tretjine skupno doseženih točk na letošnjih balkanskih igrah in t. j. krasne zmage.

Zadnje srečanje med Zagrebom in Ljubljano 1. 1929. je končalo s katastrofalnim porazom za ljubljanske barve. Bili smo tedaj poraženi v razmerju 96:46. Danes je situacija drugačna. Ljubljana dominira v večini disciplin tekov, izjemši teka preko zapreke; v skokih smo se že močno približali, dočim so naša najslabjša stran meti. Toda tudi tukaj se počasi uveljavljamo, kar nam jasno pričra krasna zmaga novega balkanskega pravača in rekorderja v metu kladiva Stepišnika nad dosedaj največjim ljubljanskim metalcem na Balkanu Gočcem.

Dočim se danes bazira moč Zagreba na starejših, mnogo rutiniranejših atletih, kakor so »pomladenci« dr. Jamnicki in Tučan, odlični rekorderja v tekih na kratke in srednje proge, na »kanonih« v disciplinah metov prof. Ambroziju, dr. Narančiču, Kovačeviću, dr. Manojloviću in Gočcu ter naših najstarejših, istočasno tudi najboljših skakalcev dr. Buratoviću in inž.

Kallay, leži moč Ljubljane po večini v mladosti, talentiranosti in krepko se razvijajoči energiji naših bodočih in že sedaj zasloveli jugoslovenskih lahkoatletskih zvezd: Kovačiča, Cerarja, Zorže Aleša, Gabrška, Kneva, Gorška, Brucana, Perparja, Martinija, Zgurja, Czurde, Stepišnika, Zupančiča, Bruneta itd. Seveda bo v tej borbi odločilne važnosti polno sodelovanje naših starejših lahkoatletskih pionirjev Zupana, Sporna, Zorže Frica, Oreha, Gregorke, Korčeta itd., ki bodo v strnjeni vrsti s svojimi najmlajšimi tovariši napeli vse sile, da v direktni borbi z Zagrebom dokažejo ono, kar jim je že dve leti zaporedoma uspelo na državnih prvenstvih za moštva, t. j., da se je primat lahkoatletskega sporta v naši državi preselil v belo Ljubljano.

Izid borbe je negotov. Nadmočje Ljubljane v večini tekov bodo Zagrebčani paralizirali s svojo nadmočjo v metih in skokih; odočevala bodo tedaj stafete, v katerih bo prišla do vidnega izraza številčno močnejša kvaliteta ene ali druge reprezentance.

Ze zaradi tega bo borba v vsaki disciplini, za vsak tudi zadnji placement, celo za vsak centimeter terena izredno ogorčena in zanimiva.

Brez dvoma je, da bo sportna Ljubljana v polni meri izpolnila svojo dolžnost in materialno ter moralno z velikim uspehom in navdušenjem podprla svoje najboljši atlete v plemeniti borbi in stremljenju. Propagandno nizke cene ji oboje še v večji meri omogočajo.

Novost pri tekmovalstvu bo točno določeni urnik za pričetek vsake discipline, s čimer bodo izpolnjeni vsi eventualni vrzeli in pavze, ki so dosedaj skoraj pri vsaki lahkoatletski prireditvi nastajale, in bo stalno se odvijajoči program držal vsakega gledalca v napetosti od začetka do konca prireditve.

Lahkoatletsko prvenstvo mariborskih srednjih šol

Preteklo nedeljo se je prvič vršilo v Mariboru na igrišču železničarja lahkoatletsko tekmovalstvo za prvenstvo srednjih šol. Sodelovali so vsi mariborski srednješolski zavodi, in sicer trgovska akademija, realna gimnazija, klasična gimnazija in učiteljske šole. Pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzel z velikim razumevanjem ravnatelj trgovske akademije g. Dolenc. Prvenstvo se je vršilo pred okrog 500 gledalci. Prireditve je otvoril g. ravnatelj Dolenc z lepm nagovorom na zbrane atlete. Nato sta pozdravila atlete g. prof. Degen in v ime nu JLAS g. Bergant. Organizacija prireditve je bila brezhibna, za kar gre v prvi vrsti zasloga gg. prof. Degnu, Starešini, Vahtarju ter sodniškemu zboru.

Letošnje prvenstvo mariborskih srednjih šol si je priborila trgovska akademija z 78 točkami, na drugem mestu se je plasirala realna gimnazija s 57 in pol, 3. klasična gimnazija 48 in pol in na 4. mestu učiteljske, ki je doseglo 21 točk.

Rezultati v posameznih kategorijah so bili naslednji: Tek 60 m: 1. Jenko (R) 7.6; 2. Preaton (T) 7.7; 3. Lešnik (T) 7.8; 4. Obersnel (R) 7.9. Tek 100 m: 1. Preaton (T) 12.2; 2. Lešnik (T) 12.3; 3. Jenko (R) 12.4. Tek 80 m z zaprekami: 1. Grgič (T) 13.2; 2. Letner (R) 14; 3. Obersnel (R) 15.8. Tek 1500 m: 1. Koprija (U) 4.43; 2. Drenčevšek (G) 4.49; 3. Ledinek (G) 4.53. Skok v višino: 1. Grgič (T) 1.60; 2. Preaton (T) 1.55; 3. Letner (R) 1.50. Skok v daljavo: 1. Preaton (T) 5.78; 2. Gorjup (T) 5.72; 3. Obersnel (R) 5.65. Met krogle: 1. Grgič (T) 15.15; 2. Hlade (G) 13.95; 3. Faninger (R) 12.65. Met diska: 1. Grgič (T) 24; 2. Hlade (G) 22.50; 3. Bela (U) 31.11. Met kopja: 1. Grgič (T) 41.62; 2. Gušnjak (G) 38.64; 3. Majcen (U) 35.04. Stafeta 4x100 m: 1. Realna gimnazija v času 49.5; 2. trgovska akademija; 3. gimnazija.

Lahkoatletski match Celje : Maribor

V nedeljo je bil na Glaziji v Celju ob prisotnosti velikega števila gledalcev zanimiv lahkoatletski match med Celjem in Mariborom, v katerem so Celjani zaslužen zmagali s 64 točkami proti 60.

Rezultati so bili:

Tek 100 m: 1. Urbančič (C) 11.2; 2. Monderer (M) 11.2; 3. Venutti (M) 11.3. Stanje 5.5.

Tek 200 m: 1. Monderer (M) 24.1; 2. Urbančič (C) 24.6.

Tek 400 m: 1. Goršek (C) 55.3; 2. Visnovič (M) 57.4; 3. Muravs (M) 58.2.

Tek 1500 m: 1. Goršek (C) 4:26.5; 2. Muravs (M) 4:34.9; 3. Postrečan (M) 4:45.

Tek 5000 m: 1. Kangler (M) 17.40; 2. Postrečan (M) 18:13.4; 3. Knez (C) 18:19.4.

Skok v višino: 1. Martini (C) 167; 2. Marek (C) 162; 3. Visnovič (M) 130.

Skok v daljavo: 1. Martini (C) 648; 2. Požar (M) 604; 3. Monderer (M) 590.

Troskok: 1. Martini (C) 12.69; 2. Požar (M) 12.23; 3. Stavbe (C) 12.21.

Met diska: 1. Martini (C) 34.43; 2. Celhar (M) 32.33; 3. Urbančič (C) 32.16.

Met kopja: 1. Rudl (M) 48.71; 2. Martini (C) 44.96; 3. Klent (M) 44.

Met krogle: 1. Skoberne (C) 11.66; 2. Marek (C) 11.63; 3. Kleut (M) 10.92.

Stafeta 4x100 m: 1. Maribor 48; 2. Celje 50.8.

Še o table teniškem turnirju Hermesa

Prejeli smo s prošnjo za objavo: Z ozirom na pomanjkljiva poročila o table teniškem turnirju ZSK Hermesa, ki jih je objavljalo ljubljansko časopisje, sem primoran napisati tale članek v vednost onim, ki so ta poročila pisali, in vsemu sportnemu občinstvu.

Nimam namena braniti slovesa svojega moštva, ker tega kot najboljšje v državi ne potrebujem. Hočem le podati nekoliko konstatcij in pripomb. Na jubilejnem turnirju Hermesa je bilo razpisanih šest disciplin. Od teh so si Ilirijani osvojili pet prvih mest, dočim je pri naraščajočih premočno zmagal Hermes s svojimi res odličnimi novinci. Da bo slika povsem jasna, podam tudi rezultate ostalih disciplin,

in sicer: single gospodov: 1. Weissbacher, 2. Žiža, 3. Nagy, 4. Geržinič (vsi Ilirija); single dam: 1. Dečmanova, 2. Tavčarjeva, 3. in 4. Cvenklova (vse Ilirija); double gospodov: 1. Žiža-Nagy, 2. Weissbacher-Geržinič, 3. in 4. Cvenklova-Djinič (vsi Ilirija); moštva: Ilirija I. (v postavi Djinič, Weissbacher, Žiža), je premagala Hermes I. (v postavi Drovnik, odlični Marinko, Zornada) z rezultatom 5:0. Potemtakem je Ilirija premočno zmagala v tekmovalstvu za najboljši klub na turnirju in si priborila pokal g. bana, kar je vse najbrže pomotoma izostalo v poročilih ZSK Hermesa. Zal mi prostor ne dopušča, da bi napisal oceno posameznim igralcem, ki so se na turnirju odlikovali. Povedal bi samo to, da se premaganci ne tolažijo z izreki »bil je boljši, a je imel smolo«, ali »proti dosti šibkejši je izgubila mnogo boljše«, ker se na ta način ne vzgajajo dobri sportniki in se omalovažujejo realni sportni uspehi. Ne smem reči, da je bila organizacija slaba, toda v zvezi s tem ni, da so morali nekateri tekmovalci igrati nepretrgoma od 18. do 23.30 in zaradi utrujenosti niso mogli podati svojega pravega znanja. Poročila Hermesa, ki so bila superhoparna in brez prave stvarne kritike, nas ne bodo motila. Nasprotno, k vrsti ostalih bomo skromno postavili nanovo priporočene pokale, ki nam bodo ostali lepiši del spominov na jubilejno prireditev ZSK Hermesa. Ernst Nagy, načelnik table teniške sekcije SK Ilirije.

Sodniški zbor JLAS. (Službeno). Za reprezentativni lahkoatletski dvomatch Zagreb : Ljubljana, ki se vrši v soboto, 6. t. m. ob 16. in v nedeljo, 7. t. m. ob 15. na igrišču Primorja, se določa naslednja jurija: voditelj tekmovalstva Grünfeld, pomočnik Sain S.; vrhovni sodnik Windisch, pomočnik Slamič; redatelj starta Cerar Vlado, pomočnik Koch; starter za teke Lzin, starter za skoke Megušar, starter za mete Vidici; glavni sodnik za skoke in mete Miheli; sodniki za skoke ing. Baltič, dr. Kuhelj, Potokar; sodniki za mete dr. Kuhelj, Cek, Pevalak; sodniki na cilju Cimperman, Gnidovec, Koe, Slamič; časomerilci Gorjanc, Stepišnik, Keber, Windisch, geom. Cerne, Slamič, Kermavner; števce krogov Bradat; zapisničarji za teke Banko, za skoke Polajner, za mete Gošić; službeni nadzornik tekalnišča geom. Cerne; zdravnik dr. Prodan; poročevalci za liste Kermavner; vrhovni reditelj Camernik in Vončina; dopovedovalci Jeranič in še po eden član Ilirije in Primorja, ki se morajo javiti voditelju tekmovalstva. Ker je pričetek prvi dan točno ob 16., morajo vsi sodniki biti na igrišču najpozneje ob 15.30, drugi dan pa ob 14.30. Ilirija in Primorje morata obvezno postaviti po pet rediteljev, ki se morajo javiti vsakokrat vrhovnemu reditelju eno uro pred pričetkom tekmovalstva. Da bi se tekmovalstvo odvijalo v čim boljšem redi in bilo iz propagandnega vidika čim bolj zanimivo, je za pričetek vsake discipline določen točen urnik, ki se ga ima jurija brezpogojno in točno držati in sicer: sobota, 6. t. m. ob 16. tek 5000 m, 16.10 met krogle, 16.30 tek 100 m, 16.35 tek 400 m, 16.40 skok v višino z zaletom, 17.00 tek 110 m čez zapreke, 17.05 met diska 17.20 tek 1500 m, 17.30 skok v daljavo z zaletom, 18.00 stafeta 4x400 m; nedelja, 7. t. m. ob 15. tek 200 m, ob 15.10 skok ob palici, 15.20 tek 800 m, 15.30 tek 400 m čez zapreke, 15.40 met kopja, 16.00 stafeta 4x100 m, 16.10 troskok, 16.20 tek 10 m, 16.30 met kladiva, 17. balkanska stafeta 800x400x200x100 m.

Službeno iz LNP. Danes ob 20. se vrši v dvorani Okrožnega urada na Miklošičevi cesti uvodno predavanje vzgojno zdravstvenega odseka LNP. Opozarjajo se vsi ljubljanski klubi, da obvezno pošljejo na to predavanje 5 igralcev I. moštva, katere mora javiti njih vodja do pričetka predavanja g. Vrhovniku.

Službeno iz LNP. Drevi ob 19.30 bo seja k. o. v tajništvu LNP, nebotičnik, IV. nad. Na sejo se vabijo v svrhu zaslišanja: ob 19.30 Brglez Lado (Ilirija), Bertonec Pepi (Primorje); ob 20. Uhan Lado, Kobal Lado, Kolarič Ervin (vsi Sloven); ob 20.15 Kamnikar Viki (Svoboda Lj.), Batelino Broni (Reka); ob 20.30 Klančnik Avgust (Hermes), Pavšik Albert (Koro. tan), Oljančič Oto (Slavija), Trček Ivan (Mars), Stupič Milan (Grafika).

Zdravstveno-vzgojno predavanje. Danes ob 20. se vrši uvodno predavanje zdravstveno-vzgojnega odseka LNP v dvorani

Okrožnega urada na Miklošičevi cesti. Predavanja, ki bodo sportno vzgojna, zdravstvena in tehnična, imajo namen, da odpravijo vse nezdružbe razmere, ki vladajo v našem nogometnem sportu in da se vzgoji mladina v pravem sportnem duhu, a obenem potegne občinstvo k sodelovanju. Predavali bodo gg. dr. Prodan, dr. Ahčin, dr. Tome in drugi. Vabijo se sportno občinstvo in aktivni sportniki, da se v čim večjem številu udeležijo tega zanimivega brezplačnega predavanja in s tem manifestirajo za dvig našega sportnega gibanja na ono višino, ki dolikuje naši splošni kulturni stopnji.

Ljubljanski zimsko-sporiti podsavez. Planarna seja v petek 5. t. m. ob 20. v damski sobi kavarne Emone. Vabljeni člani upravnega in tehničnega odbora.

Iz poverjenosti sekcije ZNS v Celju. Danes ob 20. strogo obvezen sestanek vseh nogometnih sodnikov v hotelu »Hubertus«.

SK Ilirija. (Smuška sekcija.) Sestanek članstva sekcije v petek 5. t. m. ob 19. v klubski sobi kavarne Evrope. Pozivajo se vsi lanki člani sekcije, da se tega sestanka sigurno udeležijo. Razen tega vabljeni tudi novi interesi za smotrno smuški sport. Pred sestankom ob 18.30 seja načelnstva istotam.

Motosekcija Peruna v Mariboru razpisuje za nedeljo 7. t. m. l. medklubske gorske dirke na Pohorje. Start ob 15. pri km 5.500 Zgor. Hoče, cilj na novi Pohorski cesti nad Reko. Prijave se sprejemajo do vključno 6. t. m. do 12. v tajništvu motosekcije »Peruna«, Maribor, Meljska cesta 2. Za primer slabega vremena se preloži dirko na 21. t. m. z istim sporedom. MK Ilirija opozarja članstvo na prijavo k tej dirki, točni raspis, prijavnice in pojasnila v tajništvu kluba. K tej dirki se vrši skupni izlet članstva. Sestanek in točni dogovor glede odhoda v soboto 6. t. m. ob 13. v kavarni Evrope.

Zaključna kotlarska dirka Peruna. Preteklo nedeljo je priredil aglini kotlarski klub Perun na progi Maribor-Rače-Fram-Hajdina-Maribor (46 km) kotlarsko dirko, ki se je končala z naslednjimi rezultati: 1. Anton Plešič (Tezno) v času 1:30; 2. Andrej Kogler (Perun, Matiča) 1:30.9; 3. Hinko Ložinšek (Tezno) 1:31; 4. Franc Marin (Tezno) 1:36.5.

ASK Primorje (centralni odbor). Važna seja centralnega odbora danes ob 20. pri Levu. Prosi se za polnoštevilno udeležbo. (Nogometna sekcija.) Danes ob 20. morajo priti na predavanje vzgojno-zdravstvenega odseka v dvorani Okrožnega urada vsi verificirani igralci. Vodja vseh nogometašev je g. Hasl. (Nog. sekcija). Danes ob 15. dalje strogo obvezen trening ligin skupine. Šlamberger, Pupo, Boncelj, Zemljak, Slamič, Logar sigurno.

SK Svoboda, Ljubljana. Danes ob 19. strogo obvezen sestanek vse nogometašev v Delavski zbornici. Ob 20. se prične v dvorani OUZD predavanje zdravstvenega odseka LNP. Udeleženci se bodo določili na sestanku. V nedeljo prvenstvena tekma s SK Slavijo.

ZSK Hermes. (Table tenis.) Drevi ob 19.30 seja pri Keršiču. Važno.

SK Mars, Danes ob 20. strogo obvezen članski sestanek v gostilni Bayer. Prijezo naj Zavrl, Dolinar, Klingenstein, Ivo, Ažo, Trček, Lili, Novak, Strnad, Janez, Danča, Tome, Kraški ter vsi ostali igrači.

Smuška klub Ljubljana. Letošnji kondicijski trening se vrši v telovadnici humanistične gimnazije v Ljubljani (vhod iz Gajve ulice) od 18.30 do 20., in sicer za tekmovalce v torek in petek ter za članice in članke vsak ponedeljek. Trening je za vse klubove tekmovalce obvezen, ostala članstva pa, ki prispevajo mesečno Din 10, prosimo, da se ga udeležijo v čim večjem številu. Trening se je pričel 1. t. m.

stoja jezdní odsek Ljubljanskega Sokola, čigar sprevod bo do pol 10. že končan, naj vsa konjenica, razen one, ki ima dopoldne skušnjo za javni nastop, takoj po sprevodu odide na zbirališče na Prule. Župna uprava in okrožno načelnstvo.

Repertoar

Drama.

Začetek ob 20.

Četrtek, 4.: Gugalnica. Četrtek. Petek, 5.: Zaprti. Sobota, 6.: Hlapci. Premiera. Izven. Nedelja, 7.: Migo, dekle z Montparnasa. Izven.

Opera.

Začetek ob 20.

Četrtek, 4.: Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron. B. Petek, 5.: Zaprti. Sobota, 6.: Rigoletto. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol. Nedelja, 7.: Tičar. Opera. Izven. Znižane cene od 30 Din navzdol.

Drevi bo prva repriza komedije »Gugalnica«, ki jo je spisal Olga Scheinpligova. Dosegla je pri premieri pristen uspeh. Udeležbo glavnih figur se nihajo na gugalnici slušatelji, ki jih kuje življenje, dokler se gugalnica ne ustavi in ne najde vsak svoje sreče. V glavnih vlogah nastopajo: ga. Medvedova kot vdova Mari, ga. Mira Danilova je njena hčerka Anamarija, kuharica ga. Polonca Juvanova, sobarica gd. Fratrikova in služkinja ga. Gabrijelečeva, G. Jan igra Vena, Vaelava g. Železnik, notarja pa g. Lipah. Dejanje se godi tekom sedmih slik v Pragi. Scenograf: g. arh. inž. Franc, režija: M. Skrbinski. Repriza bo za abonmna Četrtek.

Premiera Cankarjevih »Hlapcev« bo v soboto 6. t. m. To je prva predstava nameravanega Cankarjevega ciklusa, ki ga uprizori losos drama v novi režiji in novi zasedbi. Režira g. Debevec. Zasedbo glavnih ulog javimo prihodnjič. Premiera bo izvenabonmna.

Drevi se ponovi Beneševa vesela revijska opereta »Sveti Anton, vseh zaljubljenih patron«. Dejanje se godi na Slovaškem. Dodba je folklorno pobarvana, postro dejanje nudi vsem solistom od prvega do zadnjega možnost, da se odlikujejo, kajti ta opereta se razlikuje od tradicionalnih dunajskih na ta način, da ne forsira samo nekaj »starorcv«, temveč je pisana za kolektivni uspeh, ki ga je naš operetni ansambl pri vseh predstavah dosegel. Zasedba je premierska. Režija: ga. Vera Balatkova. Predstava je za red B.

Opera ponovi Verdijevega »Rigoletta«. Naslovno vlogo poje baritonist g. Primozič, ki je dosegel v preteklih sezonah poln umetniški uspeh. Gldo pa poje gd. Zvonimira Župečeva, ki se nam je predstavila v lanki sezoni v tej vlogi ter je do kazala s svojim nastopom izredno darovitost. Gospodična je absolventka glasbene akademije v Berlinu in je uspešno debutirala tudi v Zagrebu. »Rigoletto« se poje v soboto 6. t. m. kot predstava izvenabonmaja po znižanih cenah od 30 Din navzdol.

Iz repertoarja prejšnjih sezon se ponovi v nedeljo 7. t. m. Zellerjev »Tičar«. To je zabavna opereta, ki se je priljubila občinstvu s svojimi priključnimi melodijami in živim dejanjem. Zasedbo javimo prihodnje dni. Predstava se poje izvenabonmna po znižanih cenah od 30 Din navzdol.

MARIBORSKO GLEDALIŠČE

Začetek ob 20

Četrtek, 4.: Hlapci. Premiera. Petek, 5.: Zaprti. Sobota, 6.: Hamlet. C.

Druga letošnja premiera bo v četrtek 4. t. m. Uprižite po dolgem preledku zopet

Cankarjevo dramo »Hlapci, to pot v novi zasedbi in inscenaciji. Ni treba se posebej poudarjati, da morajo Cankarjeve uprizoritve na slovenskem odru biti vedno srž vsakega dramskega repertoarja in da bi jih moralo občinstvo kvilirati s posebno ljubeznijo. Letošnja premiera pade točno na dan petnajste obletnice prvega izralskega nastopa naše priljubljene prve igralke Eivire Kraljeve, ki je odigrala svojo ulogo v mariborskem gledališču 4. oktobra 1919. Kraljeva igra pri tej predstavi ulogo Lojzke in pričakujemo od ljubiteljev njene umetnosti, da v priznanje njenega 15letnega truda obiščejo premiero v čim večjem številu. Režira gl. režiser J. Kovič, nastopijo Kraljeva, Savinova, Starčeva, Barbičeva, Gorinskova, Zakrajškova, Tovornikova, Furjan, Gorinšek, Nakrst, Kovič P., Kosič, Rasberger, Kosič, Blaž, Grom, Haraslovič, Medven, Verdonik, Stander. Pri tej premieri veljajo bloki.

Iz življenja na deželi

Iz Ptuja

J— Z nožem v vrat. Te dni se je pojavil v hiši posestnika Arnejčiča Andreja v Belskem vrhu njegov sosed in nastal je zaradi neklih gospodarskih nasprotij prepir. Tedaj je sosed v jezi potegnil vino-graški nož (vinjek) in zabodel soseda v levo stran vrata. Prizadeval mu je 4 cm dolgo zevajočo rano.

Vremensko poročilo

Številke za označbo kraja pomenijo: 1. čas opazovanja, 2. stanje barometra, 3. temperatura, 4. relativna vlaga, v%, 5. smer in brzina vetra, 6. oblakost 1—10, 7. padavine v mm, 8. vrsta padavina. Temperatura: prve številke pomenijo najnižjo, druge najvišjo temperaturo:

3. oktobra

Ljubljana 7, 761.7 12.8, 89, 0, 0, —, —; Ljubljana 13, 760.0, 21.6, 47, SW3, 4, —, —; Maribor 7, 759.8, 10.0, 90, 0, 0, —, —; Zagreb 7, 761.6, 14.0, 90, W1, 3, —, —; Beograd 7, 762.5, 15.0, 90, 0, 0, —, —; Sarajevo 7, 766.0, 7.0, 90, 0, megla, —, —; Skopje 7, 765.2, 13.0, 90, 0, 0, —, —; Split 7, 762.8, 19.0, 80, ESE2, 6, —, —; Kumbor 7, 764.5, 19.0, 90, NE1, 4, —, —; Rab 7, 762.4 18.0 90, 54, megla, —, —.

Temperatura: Ljubljana 22.4, 12.0; Maribor 22.0, 10.0; Zagreb 24.0, 13.0; Beograd 26.0, 14.0; Sarajevo 27.0, 6.0; Skopje 28.0, 10.0; Split 25.0, 17.0; Kumbor —, 18.0; Rab —, 17.0.

Splošni vremenski pregled 3. t. m.: Anticiklon se drži v zapadni Evropi, kjer prevladuje vedro vreme. V drugih delih Evrope ciklonsko stanje s pretežno oblačnim vremenom, mestoma dež. — V Jugoslaviji: lepo in vedro vreme v vsej državi malo pobočanje na skrajnem severozapadu. Temperatura: minimum Plevlje 6, maksimum Mostar 28.

Kupujte najboljšje in najcenejše

peči „Soko“

in prihranili boste na gorivu in materialu. Na tisoče prodanih, na tisoče zadovoljnih!

Dobiva se v vsaki trgovini z železino.

Izdoljuje:

VOJVODJANSKA

LIVNICA, d. d., Novi Sad

Sokol

Srebrni jubilej jezdnega odseka Ljubljanskega Sokola

Kakor smo že zadnjič kratko poročali, proslavi jezdní odsek Ljubljanskega Sokola v soboto in v nedeljo 25 letnico obstoja. Prireditveni odbor je izdelal podoben spored proslave, ki se bo vršila po naslednjem sporedu: v soboto naznanjajo ob 19. na Ljubljanskem gradu fanfare jezdnega odseka pričete jubilejnih svečanosti, ob 20. priredi godba Sokola I. Tabor v paviljonu v Zvezdi promenadni koncert, v nedeljo bo ob pol 9. povorka jezdnih odsekov skozi mesto, ob pol 12. slavnostni občni zbor jezdnega odseka v telovadnici Narodnega doma, ob pol 15. promenadni koncert godbe Sokola I. na letnem telovadnici v Trivolju, ob 15. javni nastop jezdnih odsekov po naslednjem sporedu: 1. vaje na konju (voltiziranje), jezdní odsek Sokola Vič, 2. četvorka (2 dela) člani in članice jezdnega odseka Ljubljanskega Sokola, 3. vaje s sabljami, člani jezdnega odseka Sokola Ljubljana III, 4. jeu de barres, člani jezdnega odseka Ljubljanskega Sokola, 5. skoki čez zapreke, člani in članice jezdnega odseka Ljubljanskega Sokola, 6. karakol, izvaja 33 članov jezdnega odseka Ljubljanskega Sokola. Zvečer ob pol 20. v veliki dvorani Kazine družabni večer s plesom.

K jubilejnim svečanostim vabimo vsa ljubljanska in okoliška sokolska društva, da se v čim večjem številu udeležijo jubilejnih svečanosti. Točna navodila bo pravočasno izdalo župno načelnstvo. Ker bo nastop jezdnih odsekov nekaj edinstvenega, pričakujemo, da bo tudi ostalo narodno občinstvo v velikem številu posetilo vse jubilarne svečanosti. Pokazimo z veliko udeležbo, da cenimo stremženja jezdnega odseka Ljubljanskega Sokola ter ga moralno in gmotno podprimo pri njegovem nadaljnjem sokolskem delovanju. Zdravo!

Seja okrožnega načelnstva in T. O. je dne 5. t. m. preložena na 12. t. m. ob pol 19. Načelnstvo.

Vsem ljubljanskim in okoliškim edincem! V nedeljo 7. t. m. razvije ljubljanski streleski okrožje svoj matični prapor. Glasom sklepa župnega načelnstva in uprave bomo sodelovali pri svečanostih in pri sprevodu po deputacijah društvenih uprav s prapori in s sokolsko konjenico. Zbirališče bo ob pol 10. dopoldne na letnem telovadšču sokolskega društva Ljubljana II. na Prulah, od koder

Marcelle Tinayre:

Upornica

Roman

Vzela je otroka v naročje, med tem ko mu je Jozana pripravljala večerjo, močnik in jajce. Malček se ni hotel več ločiti od tetke. Rekel je, da ni lačen in ne mara jajčka; samo dva kosčka sladkorja naj mu dajo v skodelico. Jozana je storila temu konec. Vzela Claudom upiranjmu mu je dala jesti, ga nato slekla in ga položila v sosednjo sobo spat. Zaspal je.

»Težko ga je krotiti,« je rekla Jozana, ko se je vrnila k tetki, da bi ga opravičila; a njegovo srce je dobro in rad vas ima zelo.

Vedela je, da ga gospodična Miraclova obožuje; vedela je pa tudi, da je Claude kukavičje jajece, vtihotapljen nečak, in ta misel jo je bolela.

»Zelo nervozen otrok je,« je odvrnila teta, »zato je treba posebno paziti na njegovo prehrano. Najmanjša izprememba mu škodi... Ti pariški otroci...«

»Ali, tetka, Claude je močan!«

»Na oko — kakor oče!«

Jozana je umolknila.

Gospodična Miraclova je nadaljevala: »Živila so v Parizu tako slaba. To kvari želodec. Prav je imel najin pokojni Pierre, da do bavitelji sleparijo. Odgovoriti otroka v Parizu je toliko, kakor pripraviti ga ob nekaj let življenja. Tu imamo vsaj sveža jajca in nepokvarjeno mleko, naravnost s kmetov... Gospa Chantoiseaujeva mi je včeraj rekla: »Vaš mali nečak vidno raste, in vaša nečakinja je videti dosti bolj zdrava...«

21

Jozana je razumela rahli namig in boječi svet, ki je bil v teh besedah: gospodična Miraclova jo je izkušala pregovoriti, da bi z otrokom vred ostala pri njej.

»Ali ne bi sedli k večerji? Menda pride nocoj gospod kanonik...« Zenski sta večerjali, in okoli pol devetih je prišel gospod kanonik Coulomb.

Bil je vrl duhovnik, prav tistih let kakor gospodična Miraclova. Ker ni bil zelo močan in tudi ne zelo odločen, se je bil navzel prijateljčinega okusa, njenih misli in posebnosti, da, celo njenega načina govorjenja, saj jo je videval sleherni dan že trideset let. Trdilo so celo, da ji je postal tudi na oko zelo podoben in da je sam še vsa drugačna stara devica kakor ona.

Skrb za svoje šibko zdravje, nega svojega vrta in starinoslovške študije so bile vsebina njegovega nedolžnega življenja. Njegovi razgovori so bili polni receptov in dogodbic.

Bil je izmed najbolj vnetih vernikov Matere božje na stebri v chartski cerkvi, in o druidih, prvih častilcih črne device, je govoril s slovesno zaupnostjo, kakor da bi jih bil osebno poznal.

Sedel je na svoje vsakdanje mesto nasproti gospodični Miraclovi in jel pripovedovati o nesreči, ki je bila zadela njegovo gospodinjico, častito vdovo blizu šestdesetih let: njena hči je pričakovala otroka, čeprav ni bila poročena.

»Tridesetletno dekle, ki jo je imel vsak za čednostno... Stregla je pri častnikih, in ordonančnik stotnika Lefauvela, neki Parižan, je premočil... Mati je tako trdno zaupala vanjo... Roza tudi ni več čisto mlada... Kadar je ženski trideset let, bi jo morala zdavnaj srečati pamet!...«

»To so nevarna leta,« je rekla gospodična Miraclova, ki ni bila svetlohlina. »Jaz nisem nikoli delala neumnosti, a če bi jih bila, bi mi bile v mojem tridesetem letu bolj po duši kakor takrat, ko mi

jih je bilo dvajset.«

»Vi, tetka?« se je zavzela Jozana.

»Neumnosti so razne vrste, in razume se, da ne bi bila... A ko mi je bilo trideset let, me je, sama nisem vedela, zakaj, mahoma prišlo, da bi se omožila... Ponujali so mi... saj ga poznate, gospod kanonik!... pri papeževih zuavih je služil in postaven mož je bil, z leseno nogo... Oh, lesene noge se nisem bala; zakaj tisto, kar mi je pri vsej stvari najbolj ugajalo, ni bil mož... posebno ta ne... Ampak rada bi bila imela...«

»Kaj neki, tetka?«

»Rada bi bila imela majhnega otročka... Pierra, svojega moža, sem imela sicer zelo rada, a vendar sem si zaželela še drugega otroka... sama svojega... Nič me ni sram priznati... Vendar, v odločilnem trenutku mi je, da običaj v grlu: prestrašena sem bila. Zakaj konec koncev snubec ni bil več mlad; kaj, če bi mi Bog odrekel otroka, moža pa ohranil... Se danes ta dan živi!... In zdaj se nič več ne kesam, ker sem po Claudu postala babica...«

Jozana je poljubila stari devici roko: »Kakšna krasna mamica bi bili, tetka!«

»Tudi jaz sem torej imela svojo slabost,« je smeje se nadaljevala gospodična Miraclova. »To me je storilo prizanesljivo do tujih slabosti... Iz vsega srca pomilujem tridesetletno dekle, ki jim notranji izkušnje, kakor pravi naš župnik, ne da miru...«

»Nihče naj ne sodi svojega bližnjega!« je rekel kanonik Coulomb.

»Kdor izmed vas je brez greha, naj prvi vrže kamen nanjo... Gospod kanonik, Rozi je treba pomagati. Ali hoče tisti vojak popraviti krivico? Da... Nu, zakaj potem tarnajo? Malce prej ali malce pozneje... zakrament ostane zakrament... Gospod Bog ne bo gledal na datum, kadar mu prinese novega kristjana...«

CENE MALIM OGLASOM

Po 50 par za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za štiro ali dajanje naslovov plačajo oni, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopolni in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 2.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za štiro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le. ce zabtevate oo Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor. prilozite Din 3.— v znamkah.

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana šte. 11842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelak „Jutra“, Ljubljana.

GOSTILNIČARJI!

Nudite gostom najsijajnejše jugoslovensko

BERMET-VINO

Črnilno iz Fruške gore.

V sodčkih od 50 litrov naprej ga pošilja

B. MARINKOV,

Sremski Karlovci, Fruška gora.

Pouk

Beseda 1 Din. davek 2 Din

za štiro ali dajanje na

slova 5 Din. Najmanjši

znesek 17 Din.

Knjižni 12 Din

Klaviški pouk

tunelji — (ovost. tudi

klavir za vajo na nazo-

pagi) — nudim. Dopolne

pod »Pauziranje« do 100

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

Šivilja

zmožna vsakega dela gre

šivati na dom. Ponudbe na

oglasni oddelk »Jutra«

pod »100.«

Vzgojiteljica

z učiteljsko prakso, zmožna

na poučevanje nemščine,

išče namestitve. Na raz-

položi za rodbini tudi

enajst let in poučuje.

Naslov v vseh poslovalnicah

»Jutra«.

Gospodična

erednih let bi šla za go-

spodnjo k samostojnemu

bolnišničarju gospodu samo v

Ljubljano. — Skromne za-

hteve. Naslov v vseh po-

slovalnicah »Jutra«.

Auto, moto

Beseda 1 Din. davek 2 Din

za štiro ali dajanje na

slova 5 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

Lepo preprogo

dva madraci, slike pro-

gram. Naslov v vseh po-

slovalnicah »Jutra«

30088-6

Zapravljenek

močan, malo rebljen na-

prodaj. Na ogled pri »Pi-

govcu«.

30087-6

Specerijaska oprava

Nova, poceni napredaj.

Gramofoni. Iščemo kolega

»Prihaja«. Kresni-

kova 7. poleg Slamita.

30085-6

Zložljiva postelja

nova, želena z 3 madra-

ci. Poceni napredaj.

Emoneka cesta 10.

30096-6

Vrednote

Beseda 1 Din. davek 2 Din

za štiro ali dajanje na

slova 5 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši

znesek 17 Din. Najmanjši